

DREAMS

חלומות

**Sapņi
un
drāmas**

Mūsdienu Izraēlas
enerģija

חלומות

ודרמות

האינטנסיביות
העכשווית של ישראל

**Dreams
and
Dramas**

Intensities of
contemporary Israel

D

T

Rois Brands

Sapņi un drāmas

Šī izstāde ir par mūsdienu Izraēlu – par tās vitalitāti, tiešumu, vulgaritāti, jautrību, par augstajiem sapņiem un klusajām drāmām. Izraēla nenoliedzami ir spraiga vieta, un kultūra un māksla tajā piedalās un to atspoguļo – tā ir vienlaikus gan laicīga, gan mītiska, un tajā sajaucas šodienas konflikti, pagātnes traumas, skarba realitāte un cēli ideāli. Bet “Sapņi un drāmas” nav tikai par mūsdienu Izraēlu, jo izstāde pievēršas lokālajam veidā, kas spēj uzrunāt kopējo globālo pieredzi un paaudzi, kura meklē jaunus ceļus, kā piepildīt ideālus vai realitāti padarīt vismaz daļēji ideālu.

Dzīvīgums, komunikācijas tiešums un patiesīgums – tie ir vissvarīgākie kritēriji šiem māksliniekiem (un daudziem citiem), kas smok viltus ziņu, virtuālās realitātes, stagnējošās ekonomikas un manipulatīvās politikas masā. Viņu radītā māksla ir emocionāla,

patiesa, dažkārt pretrunīga un agresīva, bet reizē arī maiga. Tai izdodas iekļūt mūsu domās un jūtās. Izmantotie materiāli un mediji ir skaidri un tieši; te nav runas par mākslu vai mākslas radīšanu, bet par iegremdēšanos dzīvē, par tikšanu ierautam atpakaļ skaisti cilvēciskā pasaulē.

Lielākā daļa izstādes mākslinieku ir gados jauni cilvēki no Izraēlas, taču ir arī daži izņēmumi. Mūsu mērķis ir parādīt dažādību, neatsakoties no asa fokusējuma, ļaut skatītājiem veidot jaunu un brīžam pārsteidzošu izpratni par Izraēlas laikmetīgo kultūru, kā arī salīdzināt to ar citviet pastāvošām idejām, virzieniem un mākslas praksi. Tomēr vissvarīgākais ir tas, ka mēs nemēģinām “izlabot” vai “stilizēt” raupjo un vārīgo, – mēs vienkārši ļaujam izpausties tai unikālajai radošajai vitalitātei, kura raksturo šodienas Izraēlu.

2

Roy Brand

Dreams and Dramas

This exhibition is about contemporary Israel—its vitality, directness, vulgarity, fun, high dreams and low dramas. For good or bad, Israel is intense, and its culture and art participate and reflect that—it is both earthy and mythic, a mixture of present-day conflicts, past traumas, harsh realities, and lofty ideals. But *Dreams & Dramas* is not just of or about contemporary Israel. It explores the local in a way that speaks to a shared global experience and to a generation that is interested in finding new ways of realizing ideals or making reality also, at least partially, ideal.

Liveness, direct communication, and truthfulness are again the most important benchmarks for artists (and many others) who are suffocating from fake news, virtual reality, stagnant economies, and manipulative politics. The art they make is emotional, sincere,

sometimes conflicted and aggressive but also tender, and it has a way of getting under our skin. The use of materials and mediums is transparent and direct; it's not about art or about the making of art but about immersion in life, being drawn back into a world that is beautifully human.

The artists are Israeli and mostly young, though there are a few notable exceptions. The intention is to show diversity, but without giving up on a sharp focus that allows visitors to form new and sometimes surprising insights about contemporary culture in Israel and to examine these in relation to ideas, practices, and movements that are at work in other places as well. Most importantly, we do not try to “correct” or “stylize” the raw but instead give expression to the unique creative vitality that characterizes present-day Israel.

Par izraēlību

Ruta Margalita

Kad pirms deviņiem mēnešiem man piedzima dēls, biju gatava daudz kam. Negulētām naktīm. Teju iznīcinošai atbildības sajūtai. Tīra, neatšķaidīta prieka mirkļiem. Bet nepavisam nebiju gatavojusies, ka nāksies tik daudz dziedāt. Mēs dzīvojam Bruklinā, Ņujorkā, tomēr šūpuļdziesmas, ko dziedu savam dēlam melanholiskajās stundās pirms ausmas, ir tās, kuras atceros no savas bērnības – ko māte man dziedāja ivritā mūsu Jeruzālemes mājā. Izraēliešu šūpuļdziesmas ir drūmas un dziļi patriotiskas. Tās nepavisam neliekas piemērotas maziem bērniem. "Augstu virs Izrēlas ielejas laukiem / Paceļas kliegzieni" – tas taču izklausās spokaini. Vai cita: "Nakts, nakts, tie tuvojas tev / Nakts, nakts, tie bruņojušies jā." Ja ņem vērā, ka visas šīs dziesmas sarakstītas

On Israeliness

Ruth Margalit

There were many things I'd been prepared for when my son was born nine months ago. Sleepless nights. An almost crushing sense of responsibility. Moments of pure, unadulterated joy. What I hadn't been prepared for, however, was the amount of singing I'd be doing. We live in Brooklyn, New York, but the lullabies I find myself singing to my son in the hushed, blue hours before dawn are the ones I remember from my own childhood, which is to say the ones I remember my mother singing to me in Hebrew, in our Jerusalem home. Israeli lullabies are dark and deeply patriotic. Strangely, they also seem ill suited for children. "A cry rises high / over the fields of the Jezreel Valley," spookily goes one. Or another: "Night, night, heading toward you / Night, night, they rode armed." Perhaps it's no surprise that these songs should conjure menace and terror so vividly, as they were all written before or around the time of the country's founding.

For my mother, these songs spoke of home—of a physical, tangible Israel, with vast expanses (those fields of the Jezreel Valley) and night winds and rustling cypresses. They always made her eyes glisten. Many of those images are long gone: the expanses (never really vast to begin with) are now dotted with construction cranes. The sense of lurking violence remains, but it is of a different order: No longer seen as a temporary condition, it now resembles life in the vicinity of an active volcano.

To me these songs speak not so much of Israel as of a certain kind of "Israeliness", not a physical place but more the idea of one. If Israel is the about-to-erupt volcano, Israeliness is the moments that transpire under the molten rocks. In an essay titled "On Not Going Home", the critic James Wood writes: "To have a home is to become vulnerable. Not just to the attacks of others, but to

pirms vai ap valsts dibināšanas laiku, iespējams, nav pārsteidzoši, ka tās spēj uzburt tik dzīvīgu draudu un šausmu sajūtu.

Manai mātei šīs dziesmas nozīmēja mājas – fizisku Izraēlu ar bezgalīgiem plašumiem (šie Izrēlas ielejas lauki), nakts vējiem un čabošām cipresēm. Tās vienmēr lika viņas acīm iemirdzēties. Daudzi no šiem vizuālajiem tēliem jau sen ir zuduši: plašumi (atklāti sakot, bezgalīgi tie nav bijuši nekad) tagad ir ceļamkrānu izraibināti. Tomēr uzglūnošās vardarbības sajūta paliek, tikai tā ir kļuvusi citādāka – agrāk to uztvēra kā pagaidu stāvokli, toties tagad ir vienkārši dzīve aktīva vulkāna tuvumā. Savukārt man šīs dziesmas stāsta ne tik daudz par Izraēlu kā par savveida “izraēlību” – ne fizisku vietu, bet ideju par to. Izraēla ir izvirdumam gatavs vulkāns, bet izraēlība ir tas, kas iztvaiko zem sakusušajiem akmeņiem. Esejā “Par nedošanas mājās” kritiķis Džeimss Vuds raksta: “Ja tev ir mājas, tu kļūsti ievainojams. Ne vien pret ārējiem uzbrukumiem, bet arī pret paša piedzīvoto atsvešinātību.” Piedzīvojumi atsvešinātībā – tā ir pieaugšanas dziļākā būtība. Vuds tālāk piemin Hērodotu, kurš, aprakstot milzīgo skitu armiju, uzsvēris, ka viņiem nav noteiktu nometnes vietu, pilsētu vai cietokšņu, ko aizsargāt, bet kareivji “visu iedzīvi nes sev uz muguras”. Mājas padara tevi vāju. Tās uzspiež tev smago pagātnes zīmogu. Un kā ar mājām, kur pagātne vienmēr ir klātesoša – tā, kā tas ir Izraēlā? Kā ar mājām, kas mainās līdz nepazīšanai? Tas tevi sadusmo un sagādā vilšanos,

bet visa tava būtība tāpat paliek pilnīgi tajā iekšā. Kā ir, ja ilgas pēc mājām ir sajūta, kas var rasties, kā Vuds to skaisti apraksta, ne tikai esot prom no mājām, bet esot arī uz vietas?

Zemē, kas bieži šķiet atrodami uz mūžam dreifējošām tektoniskajām plātnēm, pa vidu atstājot nepārvaramus bezdibeņus, šī amorfā “izraēlība”, iespējams, ir vienīgais faktors, kas mūs, izraēliešus, vēl vieno. Izraēlība pretstatā Izraēlai nepazīst ģeogrāfiskās, politiskās, dzimuma vai reliģiskās robežas. Izraēla ir aizdegšanās punkts, vieta, kur, dzejnieka Jehudas Amihaja vārdiem sakot, “vēlēšanu tiesības ir piešķirtas arī mirušajiem”, savukārt izraēlība ir tā sieviete, kura pastā, stāvot aiz manis rindā, bez jautāšanas notrauc izkritušu matu no mana pleca. Tā ir vecais vīrs, kurš aizsteidzas tai pašai rindai priekšā, uz pasta darbinieka un rindā stāvošo sarauktajām pierēm atbildot: “Man tikai viens jautājums!” Tā ir anonīmā roka, kas pastiepj, lai pagrieztu skaļāko radio, kad sākas ziņas, – lai visi rindā stāvošie varētu dzirdēt. Un tas ir jaunais radio ziņu diktors, kurš nosauc vārdā divus nedēļas nogalē noslīkušos cilvēkus, jo, lai gan valsts iedzīvotāju skaits ir pieaudzis līdz astoņiem miljoniem, sirdī mēs joprojām jūtamies kā mazs ciems.

Amihajs raksta: “Ko mēs darām / Šajā tumšajā zemē ar tās / Dzeltenajām, acis caurdurošajām ēnām?” Tā ir Izraēla – tumša

6

our own adventures in alienation.” Adventures in alienation – the very essence of growing up. It is no accident, Wood adds, that Herodotus described the formidable Scythian army as having no settled cities or forts to protect, but rather as soldiers “carrying their dwellings on their backs”. Home makes you weak. It impresses upon you the heavy fingerprints of the past. And what of a home whose past is ever-present, as it is in Israel? What of a home that keeps changing beyond recognition? A home that angers and frustrates you even as your sense of who you are remains entirely wrapped up in it? What if, as Wood beautifully describes it, the homesickness one feels toward it isn’t merely sickness from but sickness of?

In a country that too often seems to rest on tectonic plates that are forever drifting apart, leaving unbridgeable chasms, this amorphous “Israeliness” is perhaps the only thing that still unites us Israelis. Israeliness, as opposed to Israel, knows no borders of geography, politics, religion, or gender. Whereas Israel is a flashpoint, a place where, as the poet Yehuda Amichai put it, “the right to vote is granted even to the dead,” Israeliness is the woman standing behind me in line at the post office who, unprompted, removes a stray hair from my shirt. It is the elderly man who jumps the same line by telling the clerk and the rest of our frowning faces, “Just a question!” It’s the mysterious hand that knows to turn up the volume on the radio

when the news comes on, so that everyone in line can hear. And it’s the news anchor on the radio who reads out the names of two men who drowned at sea over the weekend, because, even though the country’s population has by now swelled to eight million, there is still a sense that we are, at heart, a small village.

Here is Amichai again: “What are we doing / In this dark land with its / Yellow shadows that pierce the eyes?” This is Israel: the dark lands, the scorching sun casting yellow shadows. But in the same poem he also conveys Israeliness: “What are we doing with these souls of mist, with these names / With our eyes of forests, with our beautiful children / With our quick blood?” There are echoes of the past—the Holocaust, one senses, of which all that remains are “souls of mist” and, simply, “names”—as well as allusions to the present (that oh-so-familiar “quick blood”).

In trying to elucidate to myself why I insist here on Israeliness—the attempt to create a semblance of normalcy while the lava builds—rather than on Israel, the place, I am put in mind of Streetwise, a charming podcast about Hebrew slang that I listen to on occasion. A recent episode on the podcast pivoted on a single word: habayta. It means “home,” but not exactly. Bayit is the Hebrew word for house or home (tellingly, in Hebrew there is no distinction between the two). Habayta means, literally, “toward home,” or “homeward”. This

Svētā kapa baznīcas jumts, Jeruzāleme
Foto: Rojs Brands

Rooftop of the Church of the Holy Sepulchre, Jerusalem
Photo: Roy Brand

zeme un svilinoša saule, kas met dzeltenas ēnas. Taču tajā pašā dzejolī viņš atklāj arī izraēlību: “Ko mēs darām ar šīm miglas dvēselēm, ar šiem vārdiem / Ar mūsu mežu acīm, ar mūsu skaistajiem bērniem / Ar mūsu straujajām asinīm?” Šeit dzirdam gan pagātnes atbalsis no holokausta, no kā tik vien palicis kā “miglas dvēseles” un pliki “vārdi”, kā arī atsauces uz tagadni – šis tik labi pazīstamās “straujās asinis”.

Cenšoties izskaidrot sev, kāpēc izvēlējos rakstīt par izraēlību kā mēģinājumu vēl radīt normālības ilūziju, kamēr apkārt jau vārās lava, nevis par Izraēlu kā vietu, man prātā ienāca epizode no burvīgās, ivrita slengam veltītās aplādes *Streetwise*, ko reizēm klausos. Kāda nesena epizode pilnībā bija veltīta vienam vārdam: *habayta*. Vārds, kas nozīmē “mājas”, tomēr ne gluži. *Bayit* ivritā apzīmē māju kā ēku un arī mājas kā dzīvesvietu (ivritā abas nozīmes nešķir). Burtiskā nozīmē *habayta* ir “mājup” vai “mājupceļš”. Šāda galotne ivritā ir reti sastopama, turklāt pārsvarā tikai arhaiskos vārdos (mēs sakām arī *Yerushalayma* – “uz Jeruzalemi”). Šajā vārdā nenoliedzami tiek izteikta atgriešanās sajūta – nevar runāt par došanos mājup, ja pirms tam neesi tur jau dzīvojis. Vārds raksturo arī darbību, šobrīd notiekošu stāvokli – tiecību uz kaut ko, kas tā arī līdz galam netiek sasniegts. Tās nav mājas kā miera vieta, bet māju virziens, daudz aktīvāks ilgu stāvoklis. Visticamāk

mērķi sasniegt nav iespējams, jo tas visu laiku aizslīd prom. Izraēla ir *bayit*, bet izraēlība ir *habayta* – ilgas, tiekšanās, mūžīgs nemiera stāvoklis.

Bet izraēlība ir arī kaut kas cits. Tā ir priekšstatā par vietu stingri iesakņota kultūra. Gribētos domāt, ka parasti tas nozīmē kaut ko labu – pamatīgumu un savas dzīves vides apzināšanos. Bet tur var būt arī neredzamās zonas. Dzīvojot blakus metaforiskam vulkānam – mūsu gadījumā tas ir Izraēlas–Palestīnas konflikts –, rodas sajūta, ka viss pārējais tiek skatīts attiecībā pret to. Pazūd mazais mērogs, to aizstāj episkas proporcijas. Šī vērtību sistēma tiek attiecināta arī uz mākslu, jo izraēliešu (un uzdrošināšos teikt – arī palestīniešu) mākslinieki bieži tiek lūgti radīt darbus, kas būtu “saistīti” ar valsts sociālpolitisko situāciju. Tas savukārt noved pie prettrieciena – pie mākslas, kas ir tīši hermētiska un brīva no jebkādiem uzstādījumiem. Būtībā var redzēt, kā šodien Izraēlas mākslinieki pret darbojas kritiķu gatavajiem marķējumiem.

Šāda nulles summas veida kritika tiek attiecināta ne vien uz vietējo, bet arī uz starptautisko mākslu. Pirms dažiem gadiem literāru sensāciju Eiropā un Savienotajās Valstīs izraisīja norvēģu autors Kārls Ūve Kneusgors ar savu sešu sējumu autobiogrāfisko romānu “Mana cīņa”. Es, tāpat kā daudzi citi manā šibrīža mītnes

8

zemē, biju apburta. Kneusgora valoda pat visbanālākos ikdienas notikumus – zobu mazgāšanu, bērnu aizvešanu uz skolu – portretēja ar gluži poētisku skaidrību – dziļi personisku un tikami satraucošu. Taču tad pirmais sējums iznāca ivritā, un izraēliešu kritiķi nepavisam nebija sajūsmā. Tas, par ko Kneusgoru visur citur slavēja – domas aprakstīšanu tās rašanās brīdī, uzsvāru uz personisko un ikdienišķo –, izrādījās antiētisks izraēlībai, jo tā tiecas skatīt individuālo saistībā ar kolektīvo. Kā izteicās kāds izraēliešu kritiķis, grāmata esot “uzrakstīta kultūrsociālā vakuumā”. “Mēs itin nemaz neizjūtam norvēģu sabiedrību,” rakstīja kāds cits. “Izjust” sabiedrību – to sagaida, lai gan bieži vien nepamatoti, Izraēlas kritiķu elite. Tiek prasīts, lai Izraēlas rakstnieki un mākslinieki “reprezentē”, lai viņi runā mūsu visu vārdā. Tāpēc varbūt nav brīnums, ka tik cieši savītā sabiedrībā, kur pat šūpuļdziesmas ir nacionālā patosa uzlādētas, spriedumi par mākslu tiek izdarīti, izejot no darba sociālā un politiskā vēstījuma. Tomēr šādi centieni jau no sākta gala ir lemti neveiksmei. Māksla, kas ir iedarbīga, nerunā, tā čukst. Labākais, ko varam darīt, ir pieliekties un ieklausīties.

tense ending is quite rare in Hebrew and is mostly archaic (we also say *Yerushalayma*, or “toward Jerusalem”). The sense of return is implicit—you can’t speak of heading homeward if you haven’t lived there to begin with. It also describes an action, a state of ongoingness, that is attempted but never quite reached. It isn’t home—a place of rest—but homeward, a more active state of longing and, perhaps, the impossibility of ever reaching your destination, which itself keeps drifting away. If Israel is *bayit*, then Israeliness is *habayta*: a longing, an aspiration, a perpetual state of unrest.

Israeliness is also something else, however. It is a culture that is firmly invested in the notion of place. I’d like to think that that is usually a good thing, in that it means being grounded, having an awareness of one’s surroundings. But it can have its blind spots, too. When one lives close to a metaphorical volcano—in our case the Israeli-Palestinian conflict—there is a sense in which everything tends to be viewed in relation to it. The small scale disappears, replaced by epic proportions. Such a value system is then imported to the arts, wherein Israeli (and, I dare say, Palestinian) artists are often called on to make their work “relevant” to the country’s social-political situation. This, in turn, can result in an artistic backlash, leading to an art that is purposely hermetic and disengaged. You can almost see Israeli artists nowadays laboring against the critics’ too-ready labels.

This zero-sum critique is applied not only domestically but internationally as well. A few years ago, the Norwegian author Karl Ove Knausgaard created a literary splash in Europe and the United States with his six-volume autobiographical novel *My Struggle*. Like everyone in my adopted country, it seemed, I was enthralled. Knausgaard’s language portrayed even the most banal events of the everyday—brushing one’s teeth, dropping kids off at school—with almost poetic clarity: deeply personal, titillating. But when his first volume came out in Hebrew the critics weren’t impressed. What Knausgaard had been lauded for everywhere else—the description of thought as it occurs, the emphasis on the personal and the quotidian—is, it seems to me, antithetical to Israeliness, which tends to see an individual in relation to the collective. His book “was written out of some kind of cultural-social vacuum,” one Israeli critic pounced. “We don’t feel Norwegian society at all.”

To “feel” society: that seems to be the often-unreasonable expectation of the Israeli critical establishment. We ask that Israeli writers and artists “represent”, that they speak for us all. It is no wonder, perhaps, that a society so tightly wound, where even children’s songs are charged with national pathos, should make artistic judgments based on a work’s social and political pronouncements. Such an endeavor, though, is doomed from the start. Art that is effective doesn’t speak; it whispers. Best we can do is lean in and listen.

MIRI
HODS
NIR
הוד

נִיר
הוֹד

NIRS HODS ir izraēliešu mākslinieks, kas dzīvo un strādā Ņujorkā. Hods pazīstams ar hiperreālisma gleznām, kurās pievēršas tādām spilgtām tēmām kā ikoniski attēlojumi, geju estētika, narcisms un priekšstati par autentisko. Viņš studējis Becalēla Mākslas un dizaina akadēmijā Jeruzālemē un Cooper Union mākslas skolā Ņujorkā. Niram Hodam bijušas daudzas personālizstādes, tostarp Telavivas Mākslas muzejā, Rosenfeld galerijā Telavivā, Paul Kasmin galerijā un Jack Shainman galerijā Ņujorkā, kā arī Michael Fuchs galerijā Berlīnē.

NIR HOD is an Israeli artist based in New York, known for his hyper-realist paintings investigating iconic imagery, queer aesthetics, narcissism, and notions of authenticity. He studied at the Bezalel Academy of Arts and Design in Jerusalem and the Cooper Union School of Art in New York. Select solo exhibitions include the Tel-Aviv Art Museum and Rosenfeld Gallery in Tel Aviv; Paul Kasmin Gallery and Jack Shainman Gallery in New York; and Michael Fuchs Gallery in Berlin.

10

Kādas ir galvenās tēmas, kurām jūs pievēršaties savā mākslā?

Mani darbi stāsta par tumsas valdzinājumu – reizē vilinošu un draudīgu, skaistu un iznīcinošu. Manas tēmas ir saistītas ar vēsturi, taču mani estētiskie pārveidojumi liek tām izskatīties kārdinošām. Ja esi uzķēries un iekāpis šajā saldajā slazdā, tad saproti, ka apakšā tur ir kaut kas daudz dziļāks un tumšāks.

Man patīk vēstures ikonas, tajās vienmēr ir kaut kas tumšs – kā aizliegtās vēlmēs, un man patīk tās atgriezt dzīvē. Man patīk arī tradicionālās tehnikas, piemēram, glezniecība ar hroma pigmentiem, kas ir ļoti grūti izpildāma. Tomēr tradicionālo es savos darbos pagriežu tā, ka tas izskatās kaut kas svaigs, kaut kas pilnīgi neredzēts.

Vienmēr atgriežos pie atmiņas un nostalgijas – sajūtām, kas ir sastingušas laikā. Atmiņa ir noslēpumaina lieta – tā reizē gan pastāv, gan nepastāv. Tā izgaismo spriegumu starp tagadni un to, ko tu vēlies, bet kā tev nav. Manu darbu nosaukumi izraisa šo pašu trauslo un cilvēcisko emociju. Tur vienmēr ir skaistuma un sāpju sajaukums: "Dzīve, ko atstājām"; tas ir gan par mani, gan par jums, jo jūs atspoguļojaties manā gleznā, bet mani savukārt jūsu skatiens atdzīvina. Neeksistējošais rada ārkārtīgi lielu iespaidu uz mūsu dzīvi.

What are the main topics that you deal with in your art?

My work is about dark glam that is both alluring and menacing, both beautiful and destructive. My subjects have to do with history, but I reshape them aesthetically so that they look tempting. Once you enter this honey trap, you understand that there's something deeper and darker.

I love historical icons, they are always so dark, like forbidden desires, and I like to bring them back to life. I also love traditional techniques, like these chrome paintings which are very hard to achieve. But I give tradition a twist that makes it fresh, like seeing something for the first time.

I always return to memory and to nostalgia—to emotions that are frozen in time. Memory is mysterious since it both exists and does not. It highlights the tension between what you want and don't have and the present. My titles evoke the same fragile and human emotion. It's always a mixture of beauty and pain: "The Life We Left Behind," both me and you since you are reflected in my painting and I'm brought to life by your gaze. The non-existent creates such a strong impact on our lives.

Kāda jūsu skatījumā ir mākslinieka loma šodien?

Mākslinieki ir Dieva kareivji. Viņi attēlo dzīvi galēji emocionālā un izsmalcinātā veidā. Mūsdienu lielie mākslinieki ir jaunie skolotāji, viņi rāda mums šo laiku, kurā dzīvojam, viņi padara šo pasauli pieejamu. Šodien mākslinieka loma ir atrasties dzīves virsotnē un būt par cilvēces spoguļi.

Kāda būtu jūsu ideālā pasaule?

Šī pasaule ir visapbrīnojamākā un visproblemātiskākā. Taču mēs visi domājam par perfekciju, jo allaž jau pastāv plaša starp dzīvi un iztēli. Mana realitāte ir mani sapņi.

How do you see the role of an artist today?

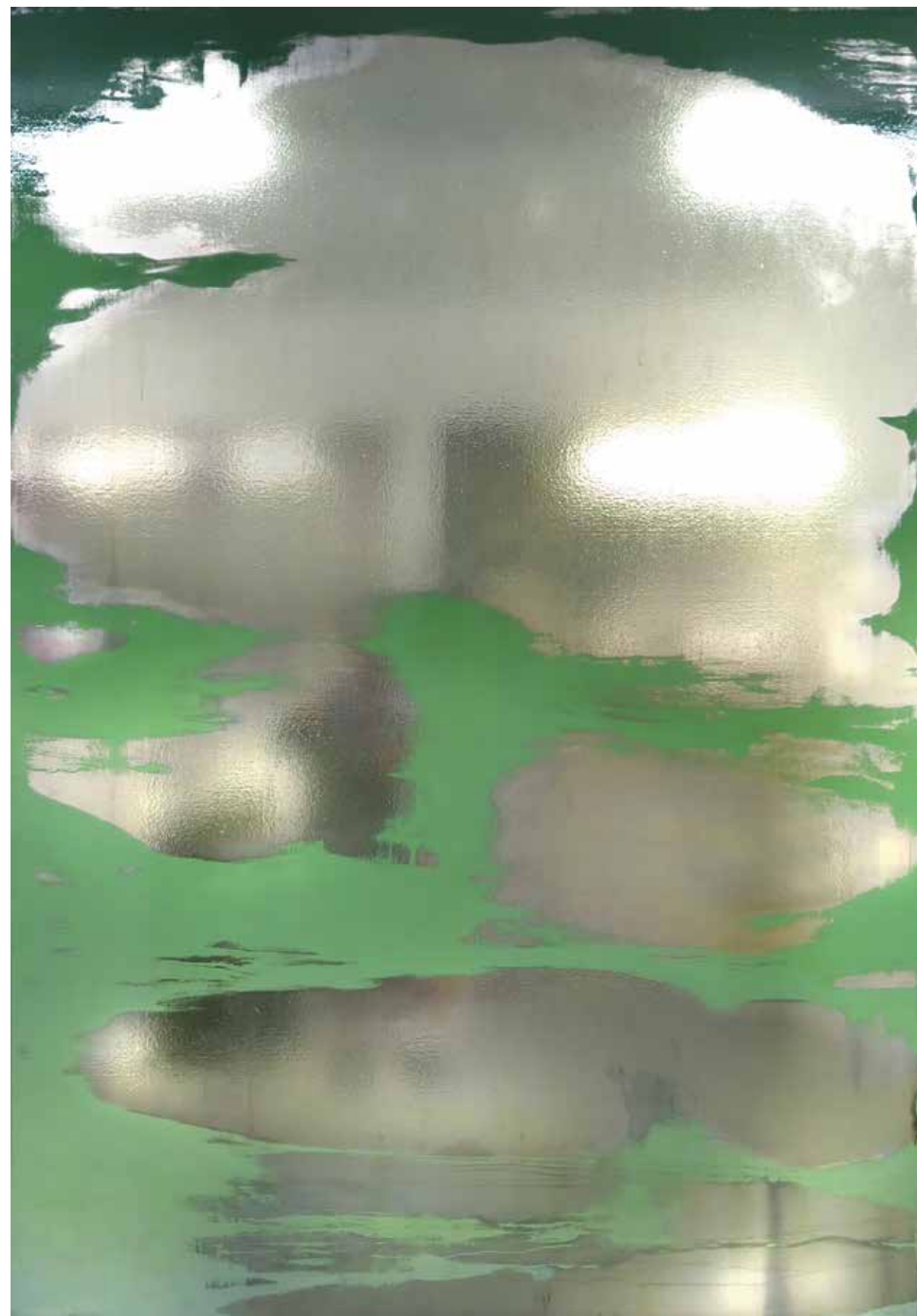
Artist are the soldiers of God. They represent life in the most extreme emotional and sophisticated way. The great artists today are the new teachers; they show us the time we live in, they make this world available. The role of the artist today is to be riding on top of life and to be the mirrors for human beings.

What would be the perfect or ideal world for you?

This world is the most amazing and the most problematic. But perfection is all in our mind, since there's always a gap between life and imagination. For me, dreams are my reality.

Nekas nav tik narkotisks kā pagātne I
Hromēts audekls, eļļa
229 x 159
2016

Nothing is more narcotic than the past I
Oil paint under chromed canvas
229 x 159
2016

Nekas nav tik narkotisks kā pagātne II
Hromēts audekls, eļļa
229 x 159
2016

Nothing is more narcotic than the past II
Oil paint under chromed canvas
229 x 159
2016

PORATI SALOMONI

PORATS SALOMONS ir izraēliešu mākslinieks, kura darbības jomas ir glezniecība, fotogrāfija un video. Salomons ir arī Pardes mākslas skolas Izraēlā dibinātājs un direktors. Pats viņš beidzis Otnielas un Tekoas ješivas (religīzisko studiju institūti), kā arī ieguvis bakalaura un maģistra grādu mākslā Becalēla Mākslas un dizaina akadēmijā Jeruzālemē. 2016. gadā viņš saņēma Izraēlas Kultūras un sporta ministrijas Jaunā mākslinieka balvu. Porata Salomona darbi bijuši izstādīti gan Izraēlā, gan ārpus tās.

16

פורת סלומון

PORAT SALOMON is a visual artist working in painting, photography and video. He is also the founder and director of the Pardes Art School in Israel. He graduated from Yeshivat Otniel and Yeshivat Tekoa (high institutes of religious studies), and completed both his BFA and MFA in Fine Art at the Bezalel Academy of Arts and Design in Jerusalem. In 2016 he was awarded the Israeli Ministry of Culture Prize for a Young Artist. His works have been exhibited both in Israel and abroad.

PORAT

SALOMON

Kādas ir galvenās tēmas, kurām jūs pievēršaties savā mākslā?

Savā mākslā es jūtos saistīts ar brīvajām reliģijas šķautnēm, ar anarhistisko sadursmi starp garīgo un konkrēto realitāti, kur prieka ekstāze un izmisuma dzīles rodas no viena un tā paša punkta.

Kāda jūsu skatījumā ir mākslinieka loma šodien?

Mākslas, tāpat kā pravietojuma, mūžības moments rada jauna veida tagadni. Tagadne nav vairs pārejošs brīdis starp pagātņi un tagadni, taču tā nav arī no pagātnes un nākotnes konteksta noslēgts burbulis. Šī tagadne ir laika tunelis, lifta šahta, kur nākotne un pagātne ir plaši atvērtas un uzskatāmas. Tās ir klātesošas. Iznīcība un atpestīšana ir pastāvošas realitātes, tās ir vitālas, tās realizē savu mūžības efektu tagadnes iekšienē.

Ielūkoties acīs pravietojumam nozīmē tikt ierautam šajā mūžības momentā, skatīties bezgalīgajā tagadnē, kas nepārtraukti darbojas laika un realitātes iekšienē. Apstāties ielas vidū, pievienoties pravietim laiktelpā, kuru tas rada ar saviem darbiem un vārdiem. Ieiet ar viņu kopā tukšā telpā, ieskatīties šahtā, pavērties lejup un augšup. Pabūt iznīcībā, pabūt atpestīšanā, tad atgriezties ielas burzmā, turpināt iet ar apziņu par tās iekšienē esošo kodolu: "neviens cits, izņemot viņu".

Kāda būtu jūsu ideālā pasaule?

Pasaule, kurā māksla vairs nebūtu vajadzīga.

What are the main topics that you deal with in your art?

In my art I find myself attracted to the loose edges of religion, the anarchistic collision between the spiritual and concrete reality, where the ecstasy of joy and the abyss of despair arise from the same exact point.

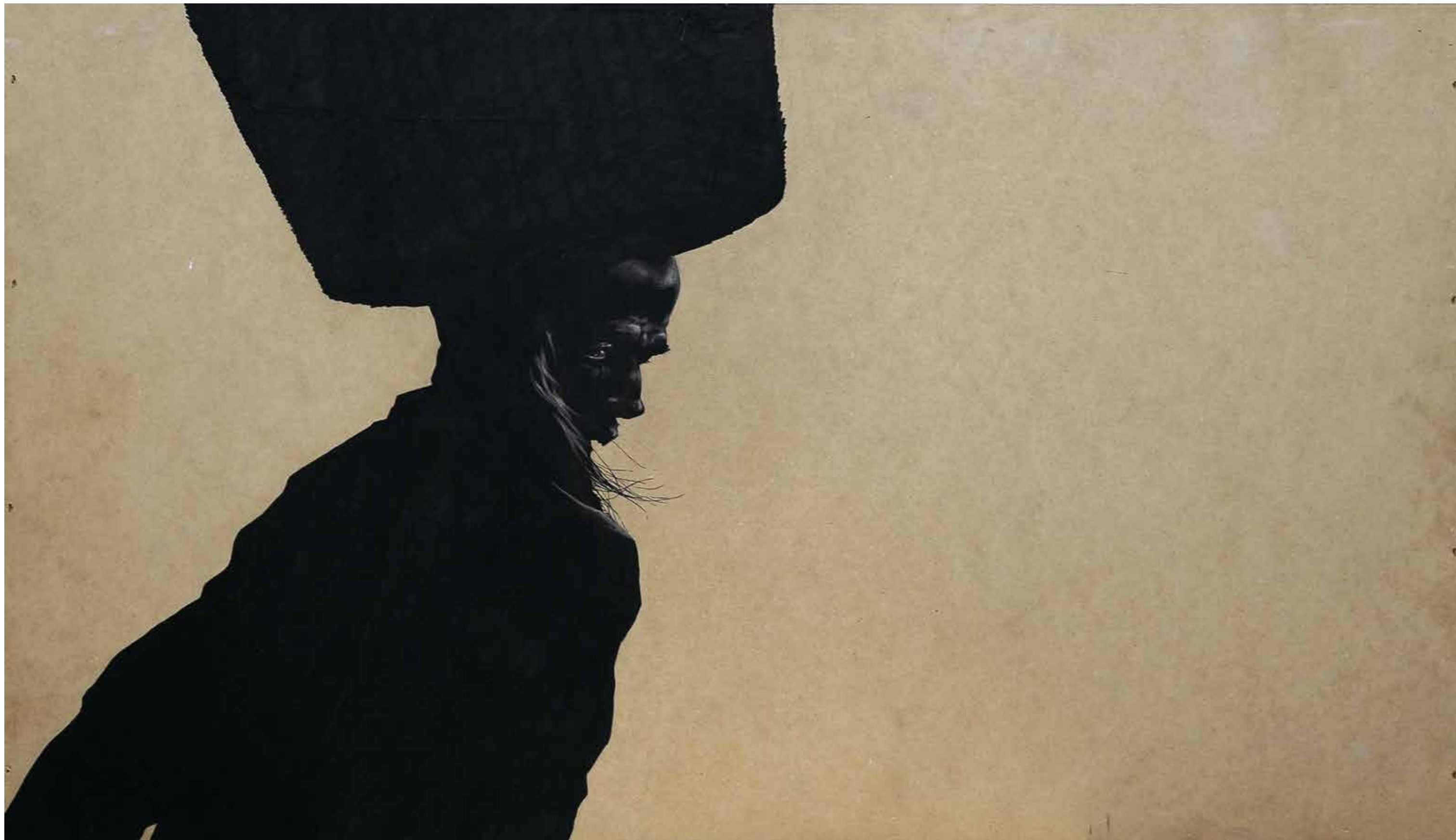
How do you see the role of an artist today?

The eternal moment of art, like that of prophecy, creates a new type of present. The present is no longer a passing moment between past and future, but neither is it a sealed bubble detached from the contexts of past and future. That present is a time tunnel, an elevator shaft, where future and past are open wide and apparent. They are present. Destruction and redemption are existing realities, vital, bringing their eternal effect into the present.

Looking into the eyes of prophecy is being drawn into this eternal moment, looking into the timeless present which acts inside time, inside reality, all the time. Stopping in the middle of the street, joining the Prophet in the space-time He creates by His actions and words. Entering, through Him, the empty space, bringing your head inside the shaft, looking upward and downward. Being in destruction, being in redemption, then going back outside to the busy street; and carrying on with the awareness of His inner nucleus acting inside: "no other except Him."

What would be the perfect or ideal world for you?

A world where art is not needed anymore.

Atlants
Dēlis, grafits, marķieris
105 x 60
2010

Atlas
Marker and graphite on board
105x60
2010

MARIKS LEHNERS ir Ukrainā dzimis izraēliešu gleznotājs. 2001. gadā Izraēlā beidzis Beitberlas koledžu, kur mācījās Mākslas fakultātē (Hamidraša). Viņam bijušas personālizstādes Telavivas Mākslas muzejā, Givon galerijā un Rosenfeld galerijā Telavivā, Martin-Gropius-Bau Berlīnē, 14 Dioptrien galerijā Hamburgā un citur.

MARIK LEHNERS

מריק
לכנר

MARIK LECHNER is a Ukraine-born Israeli painter who graduated from HaMidrasha School of Art in 2001. He has had solo shows at the Tel Aviv Museum of Art, Givon Gallery and Rosenfeld Gallery in Tel-Aviv, Martin Gropius Bau in Berlin, 14 Dioptrien in Hamburg, and elsewhere.

MARIK LECHNER

20

Kādas ir galvenās tēmas, kurām jūs pievēršaties savā mākslā?
Tas ir kā tāds aplis ar lietām, kas intuitīvi ienāk manā dzīvē un iziet no tās ārā. Ja ir kaut kas personisks – izraisa manī nemiera stāvokli vai arī izvilina kaislību pret kāda noteikta veida estētiku –, tad tas iznāk ārā kā glezna vai tēls, kā krāsa, forma vai veidols. Rezultāts iemieso tābrīža prāta stāvokli. Es dzīvoju un strādāju savā darbnīcā. Viss, kas ienāk manā ikdienas dzīvē, iespējams, atstāj ietekmi uz manu darbu. Mana glezniecība un mana dzīve nemaz tik ļoti neatšķiras. Tas ir nedaudz absolūti. Tā var būt skaista un romantiska, un tā var būt arī apgrūtināša un bīstama. Tāpēc manas mākslas tēma ir pati dzīve.

Kāda jūsu skatījumā ir mākslinieka loma šodien?
Neticu, ka šāda loma ir. Mākslai ir cilvēkiem jāsniedz labas lietas – tādas kā līdzjūtība, devība, tai jārada cilvēkos interese par dažādām tēmām. Es nedomāju, ka māksla spēj mainīt dzīvi. Tikai patiešām jocīgas grāmatas spēj mainīt dzīvi – tādas kā "Mana cīņa" vai Bībele. Mākslai ir ļoti neliela ietekme uz cilvēku politisko domāšanu. Būtu visai naīvi iedomāties, ka kāds mākslas dēļ varētu mainīt savu ideoloģiju.

What are the main topics that you deal with in your art?
It is a kind of circle of things that intuitively come into and out of my life. If it is something personal that bothers me, in the sense of causing anxiety or eliciting in me a passion for a certain kind of aesthetic, then it comes out as a painting or as an image, or as a color, form, or shape. It is a thing that symbolizes the state of mind in the moment. I live and I work in my studio. Everything that comes into my daily life probably influences my work. There isn't much difference between my painting and my life. It is a little bit absolute. It can be beautiful and romantic, but it can also be annoying and dangerous. So, the topic of my art is life itself.

How do you see the role of an artist today?
I don't believe there is a role. Art should bring good things into people's lives – like compassion, generosity, or to help people form an interest in different topics. I don't believe that art can change someone's life. Only really strange books can change a life – like Mein Kampf or The Bible. However, art has only a slight impact on people's political thinking. It would be a little naive to think that somebody might change his/her ideology because of art.

Mākslas loma ir izraisīt pārmaiņas, fiksēt notiekošo un nodot to cilvēkiem. Tās var būt kādas vizuālas vai intelektuālas idejas, bet neuzskatu, ka tām obligāti jābūt morāliskām vai populistiskām. Ja tā ir laba māksla, tad tai ir lielāka atbildība. Jebkurā gadījumā mākslai ir jābūt vienkārši godīgai, ne ciniskai vai pārāk sarkastiskai. Vienkārši jāredz tā pasaule, kas ir tavā priekšā. Nav jāskatās pārāk tālu prom – jāskatās uz saviem draugiem, ģimeni, mīļoto cilvēku, savu suni. Mākslas loma ir nebūt aklam. Būt nomodā!

Kāda būtu jūsu ideālā pasaule?
Es nedomāju, ka gribētu dzīvot ideālā pasaulē, jo vairums patiesi skaisto lieto nav perfektas. Pat ja pasaule būtu perfekta, nedomāju, ka tā būtu man piemērota. Jo es pats neesmu perfekts. Man patīk kļūdīties, man patīk cilvēki, kas ir vienkārši cilvēki, man patīk lietas, kas ir vienkārši lietas. Ir ļoti bīstami tiekties pēc ideālās pasaules. Tas vienmēr noved pie sajukuma.

The role of art is to bring about change, to record what is happening, and to bring this to people. It can contain certain visual or intellectual ideas, but I don't believe it should be necessarily moralistic, and I don't believe it should be populist. If it is good art, it has more responsibility. In any case, it should just be honest, and not cynical or too sarcastic.

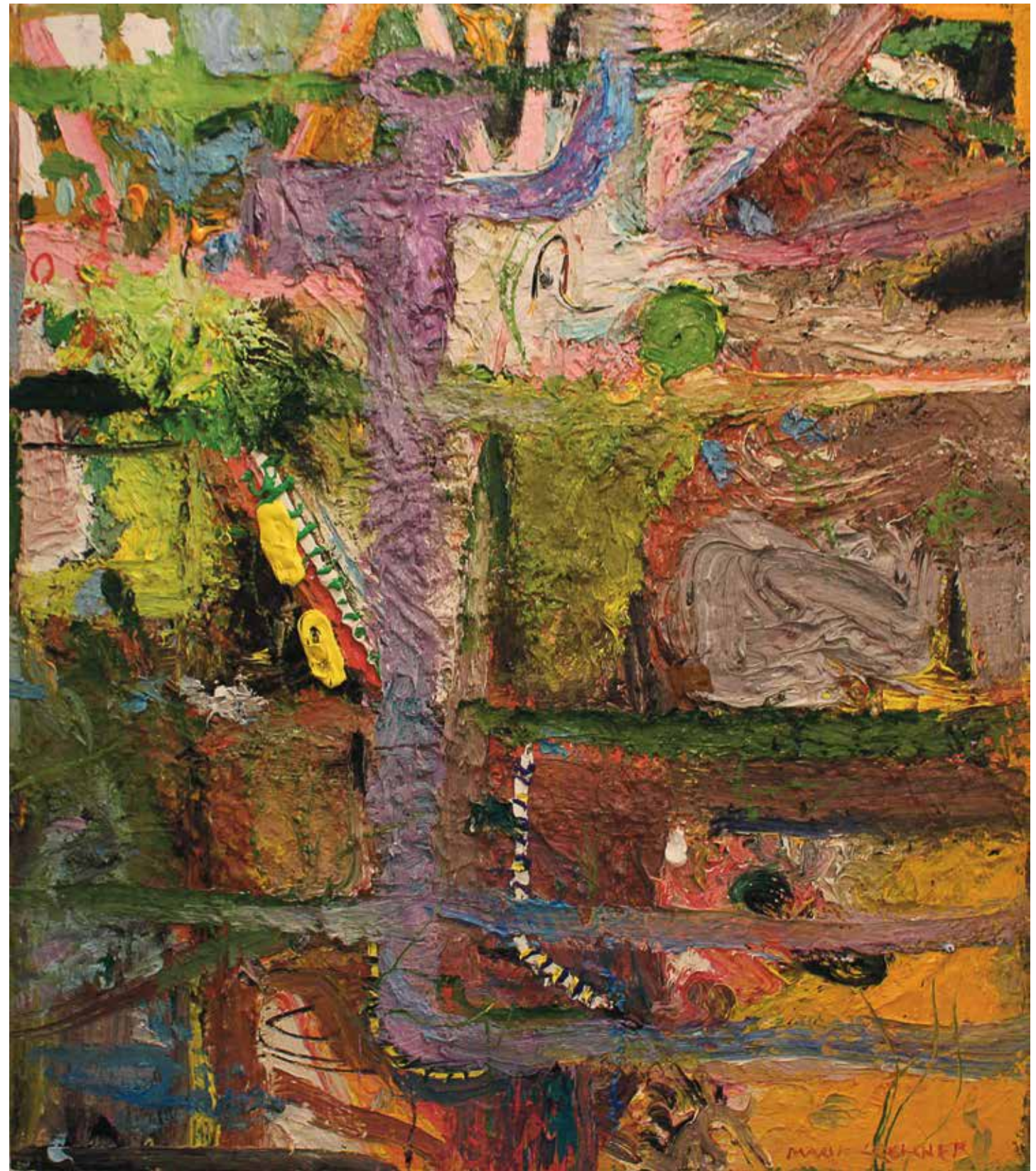
You should just look to the world that is directly in front of you. Don't look too far away – look to your friends, your family, your love, your dog. The role of art is not to be blind. It is to be awake!

What would be the perfect or ideal world for you?
I don't think I would want to live in a perfect world because most of the things that are truly beautiful are not perfect. Even if it would be perfect, I don't think it would be for me. Because I'm not perfect. I love mistakes; I love people who are just people; I love things that are just things. It is very dangerous if a perfect world is attained. It quickly becomes destructive.

Nima trisťuris
Audekls, eļļa
113 x 130
2016

Nim Triangle
Oil on canvas
113 x 130
2016

22

Bez nosakuma (laiks)
Audekls, eļļa
360 x 180
2017

Untitled (time)
Oil on canvas
360 x 180
2017

SIGALITA
LANDAVA

סיגלית
לנדאו

SIGALIT
LANDAU

SIGALITA LANDAVA ir māksliniece no Telavivas. Viņas darbības jomas ir tēlniecība, video un instalācija. 1994. gadā Landava beigusi Becalēla Mākslas un dizaina akadēmiju. Starptautisku atpazīstamību viņa ieguva ar performancēm, kurās pievērsusies Izraēlas ainavai, bieži izmantojot materiālas transformācijas kā simboliskus tiltus starp pretējiem principiem. Māksliniecei bijušas vairākas personālizstādes, un viņa piedalījies dažādās grupu izstādēs, tostarp Venēcijas mākslas biennālē, Karalienes Sofijas muzejā Madridē, *Ballroom Marfa* Teksasas štatā ASV, KW laikmetīgās mākslas institūtā Berlīnē un Modernās mākslas muzejā Ņujorkā.

SIGALIT LANDAU is a Tel Aviv-based artist working in sculpture, video and installation. She graduated from the Bezalel Academy of Arts and Design in 1994 and has gained international recognition through her performative art practice which explores the Israeli landscapes, often using material transformations as symbolic bridges between antonymic principles. She has had numerous solo and group exhibitions at venues such as the Venice Biennale; the Museo Reina Sofia, Madrid; Ballroom Marfa, Texas; the KW Institute for Contemporary Art, Berlin; and The Museum of Modern Art, New York.

26

Kādas ir galvenās tēmas, kurām jūs pievērsaties savā mākslā?
Manas tēmas ir cīņa, viktimoloģija un ar to saistītie mīti, kas atrodas uz Rietumu un Austrumu robežas. Bet galvenokārt – laiks.

Kāda jūsu skatījumā ir mākslinieka loma šodien?
Mākslinieka loma ir radīt radikālu mākslu, palīdzēt izdzīvot cilvēka garam un likt tam gūt virsroku pār tiešā un netiešā kapitālisma skarbumu. Uzplēst liekulību, viduvējību un paredzamību. Kad vien iespējams, maksimāli sadarboties ar izglītības un psihoanalīzes jomām.

Kāda būtu jūsu ideālā pasaule?
Gribētu, lai līderi ir sievietes, jo tad varbūt būtu lielākas iespējas panākt mieru. Lai Sīnāja pussala būtu mums atkal draudzīga un droša. Lai komunikācijā daudz mazāk dominētu mobilie un interneta sakari. Būtu labi nodibināt vēl divas ebreju valstis – būtu lielākas iespējas dažādībai, veselajam saprātam un izdzīvošanai. Un lai vīrieši spētu dzemdēt.

What are the main topics that you deal with in your art?
Struggle, victimology, and myths that lie on the seam lines and borderlines between East and West. But mainly, TIME.

How do you see the role of an artist today?
To make radical art, and to help the human spirit survive and prevail in harsh direct and indirect capitalism. To tear holes in hypocrisy, mediocrity, and all that is predictable. To collaborate with education and psychoanalysis when possible, and as much as possible.

What would be the perfect or ideal world for you?
Having women leaders would mean probably better chances for peace. Having the Sinai friendly and safe for us again, like it used to be. Much less cellular and net communication. Establishing another two Jewish states - there would be a better chance for diversity and sanity, and survival. And, having men be able to give birth.

28

DeadSee
Video
11'39" cilpa
2005

DeadSee
Video
11'39", loop
2005

**Sāls kristālu
kāzu kleita III**
Krāsaina izdrukā
163 x 109
2014

**Salt-Crystal
Bridal Gown III**
Color print
163 x 109
2014

**Sāls kristālu
kāzu kleita VI**
Krāsaina izdrukā
163 x 109
2014

**Salt-Crystal
Bridal Gown VI**
Color print
163 x 109
2014

Ārpusdzemdes grūtniecība
Metāla armatūra, papjēmašē, jaukta tehnika
101 x 75 x 103
2005
Foto: Oded Lebel

Ectopic Pregnancy
Metal armature, papier-mâché, and other mixed media
101 x 75 x 103
2005
Photo: Oded Lebel

DANIELS KICZALESS ir mākslinieks un mūziķis, kas dzimis Ņūdžersijā, bet dzīvo un strādā Jeruzālemē. 2011. gadā beidzis Becalēla Mākslas un dizaina akadēmiju Jeruzālemē. Sarīkojis personalizstādes un piedalījies grupu izstādēs *Art Bazel Miami* mesē Maiami, Jeruzālemes Rokfelleru muzejā, Haifas muzejā, *Tamtam* mākslas galerijā Berlīnē, *Kav 16* galerijā Telavivā, *Houg-Gah* muzejā Taipejā, kā arī laikmetīgās mākslas un kultūras centrā *Yaffo 23* un Izraēlas Digitālās mākslas centrā Holonā.

DANIELS
KICZALESS

דניאל
קיציאלס

DANIEL KICZALES is an artist and musician born in New Jersey and based in Jerusalem. He received his BFA from the Bezalel Academy of Arts and Design in 2011. He has had solo and group shows at Art Basel Miami, Miami; Rockefeller Museum, Jerusalem; Haifa Museum; Tamtam Art Gallery, Berlin; Kav 16, Tel Aviv; Houg-Gah Museum, Taipei; Yaffo 23, Jerusalem; and the Israeli Center for Digital Art Holon.

DANIEL
KICZALES

34

Kādas ir galvenās tēmas, kurām jūs pievēršaties savā mākslā?
“Vēstneša” sākotnējā ideja radās kā tiešs turpinājums manai interesei par Cofima kalna – tur es pavadīju četrus gadus, studējot Becalēla Mākslas un dizaina akadēmijā, – attiecībā ar tā pakājē esošo arābu ciematu Alisaviju. Reiz, kad kārtējo reizi biju aizgājis kalna galā pavērot ciematu muedzina dziedājuma laikā, netālu radio atskaņoja sintētisku popmūziku. Šo pretējo elementu kombinācija atgādināja ierakstus ar vienā kompozīcijā ietvertām skaņām un bītiem no visdažādākajām pasaules vietām. Taču es šajā nejaušajā sintēzē novatorismu saskatīju ne tik daudz muzikālajā ziņā, cik iespēju jaunā veidā formulēt divas politiskās, kultūras un sociālās spriedzes uzlādētas vietas. Strādājot pie sava video, sapratu, ka mani interesē šo komplicētību reprezentēt skaniskā veidā.

What are the main topics that you deal with in your art?
The initial idea for the Messenger was a direct continuation of my prolonged engagement with the relationship between Mount Scopus, where I spent four years studying at the Bezalel Academy of Arts and Design, and the Arab village of Al-Issawiya situated just below it. On one of the occasions that I had come to look at the village during the muezzin call, synthesized pop music was playing on a nearby radio. The combination of the different elements reminded me of recordings by musicians who incorporate samples of sounds and beats from different places around the world into one piece. Yet for me, the innovation of this accidental synthesis does not stem from its musicality, but rather from the manner in which it articulates in new ways two spaces that are charged with political, cultural and social tensions. While working on the video, I realized that what I was interested in was to try and represent that complexity through sound.

Manā darbā uzdotie jautājumi ir universāli un pievēršas koloniālismam, harmonijai, dabas uztverei, pārņemšanai un starpkultūru dialogam. Atsauce uz [Kaspāra Dāvida] Frīdriha gleznu un romantisma tradīciju nodrošina vēl vienu interpretācijas ceļu: Zemei griežoties, darbā ienāk dramatiskas izmaiņas apgaismojumā, līdz ar to panākot pastāvīgu spriegumu starp figūru un ciemu, muedzina saucieniem un ģitāras spēli, kā arī padarot visu, ko tie reprezentē, par nebūtisku. Galu galā izrādās, ka daba ir patiesais kultūras, reliģijas un mākslas dzinējspēks.

Kāda jūsu skatījumā ir mākslinieka loma šodien?
Es nezinu, kā formulēt mākslinieka lomu, un neesmu drošs, ka vēlos to mēģināt. Šobrīd lielākoties izjūtu vēlmi uzdot jautājumus attiecībā pret vietu, kurā dzīvoju. Lasīju, ka Brūss Naumans kādā intervijā teicis, ka mākslas vieta sākas tur, kur vārdi zaudē ticamību. Es identificējos ar šo sajūtu – padošanās sajūtu valodas ierobežojumu priekšā, mēģinot vārdos skaidrot jūtas, nodomus un vajadzības.

In that sense, the questions generated by the work are universal, and address colonialism, harmony, perception of nature, appropriation, and intercultural dialogue. Friedrich's paintings and the Romantic tradition provide another possible channel of interpretation: I love the idea that the motion of the earth, which induces the dramatic changes of light in the work, can render the constant tensions between the figure and the village, the muezzin's singing and the guitar playing, and everything they represent, as inconsequential. Ultimately, it is nature that proves to hold the true driving force in the face of culture, religion, and art.

How do you see the role of an artist today?
I would not know how to articulate the role of the artist, and I am not sure I want to try. At this point, I mostly feel a need to ask questions concerning the place in which I live. I read that Bruce Nauman once said in an interview that the place of art starts where words lose their validity. I identify with that sentiment – a feeling of frustration in the face of language's limitations in translating feelings, intentions, and need into words.

Vestnesis
Video
18'
2011

The Messenger
Video
18'
2011

EITANS
BEN-
MOŠE

EITANS BEN-MOŠE dzīvo un strādā Telavivā. Viņš beidzis Bechalēla Mākslas un dizaina akadēmiju Jeruzālemē. Strādā par pasniedzēju Bechalēla akadēmijas Vizuālās mākslas nodaļā un Šenkara inženierzinātņu, dizaina un mākslas koledžā Ramatganā. Viņa darbi tikuši izstādīti daudzās grupu izstādēs: Telavivas Mākslas muzejā, Telavivas Universitātes mākslas galerijā, Bechalēla akadēmijas galerijā, Stambulas biennālē un Venēcijas biennālē. 2012. gadā Eitans Ben-Mošē saņēmis Izraēlas Izglītības ministrijas balvu.

איתן
בן-מושה

EITAN BEN-MOSHE works and lives in Tel Aviv. He graduated from the Bezalel Academy of Arts and Design in Jerusalem. He teaches at the Department of Fine Arts at Bezalel Academy and Shenkar College in Ramat-Gan. His work has been shown in numerous group exhibitions such as the Tel Aviv Museum of Art; Tel-Aviv University Art Gallery; Bezalel Academy Gallery; the Istanbul Biennale and the Venice Biennale. In 2012, Ben-Moshe

38

EITAN
BEN-MOSHE

Kādas ir galvenās tēmas, kurām jūs pievēršaties savā mākslā?
Pēdējā laikā es domāju par mūzikas terminu "saplūsme" kā to, kas konceptuāli un formāli iemieso manu māksliniecisko darbību. Izraēlā vārds "saplūsme" ietver kādu īpašu nozīmi – vietu, kurā sakausējas kultūras, kurā heterogēnas sabiedrības pagātne un nākotne tiek sakausētas jaunā vienībā. Es dzīvoju un strādāju Telavivas dienvidos – rajonā, kurā mīt viesstrādnieki, bēgļi un no pilsētas centra izstumtie, – tāpēc mani kā mākslinieku šī metafora ar savu savdabīgo kultūras materiālu sajaukumu ļoti iedvesmo.

Mana reakcija rodas no vizuālā un kultūras haosa, kas vienlaikus iedvēš šausmas un bezgalīgi valdzina. Tas liek man rīkoties – arī ārpus mākslas pasaules drošības. Tas liek man radīt lietas, kas izskatās "ne no šejienes, bet šejienes".

What are the main topics that you deal with in your art?

Of late, I have been considering the musical term "fusion" as embodying my artistic practice, conceptually and formally. In Israel, fusion connotes a cultural 'melting pot', where a heterogeneous society has its past and future melted together into a new unity. As an artist who lives and works in south Tel Aviv, a district populated by labor immigrants, refugees and drifters pushed out of the city-center, this metaphor inspires me through its unorthodox mix of cultural materials.

My movement between media and musical spaces, and my practice of placing artworks in unauthorized spots such as under highway overpasses and other unexpected urban environments, are a reaction to all of the above. This reaction lies between distress from the visual and cultural chaos, and attraction to the overwhelming charm that calls me to take action, and not only inside the safe spaces of the art world. It brings me to create things that look like: "Not from here but here".

Kāda jūsu skatījumā ir mākslinieka loma šodien?

Man saplūsme ir būtiska arī new age nozīmē – kā savveida alķīmisks process, ko virza mākslinieks. Šajā kontekstā es bieži citēto Makluena izteicienu "medijs ir vēstījums" mēdzu pārfrāzēt par "mākslinieks ir medijs". Lai kādā medijā es izvēlētos strādāt – no tēlniecības līdz digitālajam video –, māksla vienmēr ir savveida vizuāls spirituālais seanss. Es ticu, ka māksla spēj atklāt slēptas realitātes un piepildīt tās ar gaismu. Ikviena instalācija, objekts vai filma, ko radu, atklāj kādus slēptus spēkus un enerģiju, kā arī izzina paralēlās pasaules. Kā new age mākslinieks, kas pārzina jauno fiziku, es pilnībā ticu, ka tās pastāv. Un ka mākslinieka loma ir tās atklāt.

Kāda būtu jūsu ideālā pasaule?

Neesmu radījis detalizētu "ideālās pasaules" vīziju, taču es zinu, ka šodien vairākums cilvēku pilnībā neizmanto savu potenciālu un viņiem nav iespējas izzināt un materializēt savus talantus un sekot savam aicinājumam. Tāpēc mana ideālā pasaule būtu tāda, kurā katrs varētu attīstīt, radīt, pilnveidot un piepildīt savu garīgo potenciālu bez finansiālu, politisku vai vēl kādu apstākļu diktētiem nosacījumiem.

How do you see the role of an artist today?

For me, fusion is also relevant in the new-age sense, as a kind of alchemical process advanced by the artist. In this context, I transform the oft-quoted phrase by McLuhan: "The medium is the message" into "The artist is a medium". In whatever medium I choose to work - from sculpture to digital works and videos - art is always a kind of visual séance. I believe that art has the power to unfold hidden realities and to shed light on them. Every installation, object or film that I make reveals some hidden powers and energies and explores parallel universes. As a new-age artist acquainted with the new physics, I totally believe that those exist. And I believe it's the role of the artist to expose them.

What would be the perfect or ideal world for you?

I don't have a detailed vision of a "perfect world", but I do know that today, most humans do not live up to their full potential, and don't have the possibility to explore and materialize their inner gifts and callings. A perfect world, for me, is a world in which individuals can develop, create, grow and fulfill their spiritual potential to the fullest, without any financial, political or other kinds of conditions.

Portāls
Alumīnija kaste, stikls, gaisma
162 x 30 x 231
2017
Foto: Tomers Curs

Portal
Aluminum box, glass, light
162 x 30 x 231
2017
Photo: Tomer Tzur

AVNERS BEN-GALS

AVNERS BEN-GALS ir gleznotājs, kas dzīvo un strādā Telavivā. Viņš studējis Becalēla Mākslas un dizaina akadēmijā Jeruzālemē. Glezniecībā visbiežāk izmanto klusinātu paleti, lai attēlotu nospriegoti vientuļīgas ainas, tā panākot vispārēju draudu sajūtu. Ben-Galam notikušas personālizstādes Telavivas Mākslas muzejā, Bāzeles Laikmetīgās mākslas muzejā, Aspenas Mākslas muzejā Kolorādo štatā ASV, *Sadie Coles HQ* galerijā Londonā, *Bortolami* galerijā Ņujorkā, *CFA* galerijā Berlīnē, *Givon* galerijā Telavivā un citur. Viņš piedalījies dažādās grupu izstādēs, arī 2003. gada Venēcijas mākslas biennālē.

אבנר בן-גל

AVNER BEN-GAL lives in Tel-Aviv and studied at the Bezalel Academy of Arts and Design, Jerusalem. His paintings often use a muted palette to depict intense and desolate scenes, unearthing a universal sense of dread. Ben-Gal has had solo shows at the Tel-Aviv Museum of Art; Museum für Gegenwartskunst, Basel; the Aspen Art Museum, Colorado; *Sadie Coles HQ* London; *Bortolami* Gallery, New York; *CFA* Gallery, Berlin; *Givon* Gallery in Tel-Aviv, and more. He has participated in various group shows, including at the Venice Biennale in 2003.

AVNER BEN-GAL

42

Kādas ir galvenās tēmas, kurām jūs pievēršaties savā mākslā?
Es labāk runāju par savu darbu stratēģiju, ne saturu. Es gleznoju, nepieciešamības vadīts. Un manās gleznās parādās marginālas ainas, seksuāli kontakti, vecā pasaule pret jauno, mizantropija un līdzcietība.

Manas gleznas atspoguļo antiseriālu pieeju: es tiecos kombinēt dažādus glezniecības stilus, lai radītu kaut ko veselu un harmonisku. Tomēr, lai to panāktu, es strādāju ar salauzītiem un fragmentāriem elementiem. Sajūta, ka "šie gabaliņi nav saistīti cits ar citu", man ir brīvības avots – tā vairo maniem darbiem pieejamo balsu, skaņu un rezonansu skaitu. Tā ir sava īpašā kosmosa radīšana – tikpat haotiska, cik skaista.

Mani interesē tāda māksla, kas no ārpusē prasa pēc iespējas mazāk. Kā mākslinieks es cenšos attīstīt noslēgtu un privātu valodu, caur kuru rastos plaša un kompleksa pasaule. Šī privātā pasaule darbojas kā pašradīta barība pašpietiekamam ķermenim.

Kāda jūsu skatījumā ir mākslinieka loma šodien?

Mākslinieka loma ir būt spieķim mākslas riteņos – uzlauzt tās līdzeno virsmu un sadragāt tai apkārt esošo sistemātisko didaktismu. Ar to es arī nodarbojos – gan publiskajā, gan radošajā dzīvē. Tāda ir mākslinieka loma.

What are the main topics that you deal with in your art?

I prefer to refer to the strategy of my work rather than to its content. I paint from a sense of urgency - works that delve into marginal scenes, sex encounters, the old world versus the new, misanthropy and compassion.

My paintings reflect an anti-serial approach: I aspire to combine different painting styles so as to produce something wholesome and harmonious, yet I choose to achieve this through working with what is broken and fragmented. The feeling that "these pieces are not connected to each other" is a source of freedom for me: it enhances the number of voices, sounds and resonances that my work can assume. It is about generating a cosmos of its own, as chaotic as it is beautiful.

I am interested in a kind of art that requires as little as possible from the outside. As an artist, I strive to develop a hermetic and private language through which a vast and complex world can emerge. This private world functions as self-nourishment for a self-sufficient body.

How do you see the role of an artist today?

The role of the artist is to be like a stick in the wheels of art, breaking its smooth surface and breaching the systematic

Kā to var izdarīt caur glezniecību? Glezniecībai ir jāliek domāt un just viņpus dekoratīvās virsmas. Tai ir jābūt kā vīrusveidīgam, lēni izplatīgam spēkam, kura patieso iedarbību var sajūst tikai pēc laika. Ja mēs ieraudzītu kādu pilnīgi jaunu dabas ainavu, mēs, protams, būtu šokā: mūsu pieredzē tas būtu kaut kas totāls un absolūts, tomēr – neuzspiests. Tas saglabātu dabiskumu. Domāju, ka glezna var būt ar līdzīgu enerģiju. Tai ir noteikta sākotnējā iedarbība, taču tā neskaitās. Es ticu lietām, kas paliek, ne tām, kas izzūd.

Kāda būtu jūsu ideālā pasaule?

Ideālā pasaule būtu tāda, kurā visi cilvēki un dzīvnieki dzīvotu kopā ar debesu ķermeņiem, mēnesi un sauli. Kā teletūbiji. Tie līdzspastāvētu harmonijā un ekonomiskā labklājībā. Ar veselīgu devu apziņu mainošu vielu. Nedomāju, ka šādā ideālā pasaulē visiem būtu jānodarbojas ar mākslu. Nebūtu interneta, bet būtu jauns komunikācijas veids – telepātija. Ar visu piekrišanu. Kā noregulējot radiostacijas. Būtu daudz mazāk runāšanas. Patiesībā līdz ar telepātiju runa zaudētu nozīmi. Tā paliktu vienīgi poētiskiem nolūkiem.

didacticism surrounding it. In my public life, like in my artistic one, this is what I do. This is the role of the artist.

How can this be done through painting? Painting has to make you think and feel beyond the decorative surface. There has to be something viral, a slowly pervading force that you can only truly feel after some time. If we were to come across a totally new natural landscape, we would, of course, be in shock: our experience would be that of something total and absolute - and yet, not forced. It would still feel natural. I think that painting can hold a similar power: a painting has a certain initial effect, yet this is not what really counts. I believe in the things that remain, not in those that fade away.

What would be the perfect or ideal world for you?

The perfect world is a world in which all humans and animals live together, with all the celestial bodies, the moon and the sun. Like Teletubbies. They coexist in harmony and economic well-being, with a good and healthy supply of consciousness-altering substances. I don't think that everyone should be making art in such an ideal world. There wouldn't be any Internet, but there would be new ways of communication: telepathy. By consent. Like the tuning of radio stations. There would be much less speaking. In fact, with telepathy taking over, speech would lose its relevance - except for the purpose of poetry.

Evakuācijas kāpnes trusim
Audekls, jaukta tehnika
220 x 180
207
Mākslinieka īpašums

Escape Ladders for Rabbit
Mixed media on canvas
220 x 180
2017
Courtesy of the artist

Bez nosaukuma
Audekls, jaukta tehnika
220 x 200
2017
Mākslinieka un Givon galerijas (Telaviva) īpašums

Untitled
Mixed media on canvas
220 x 200
2017
Courtesy of the artist and Gallery Givon, Tel Aviv

Sasalušais burkāns
Audekls, jaukta tehnika
220 x 180
2017
Mākslinieka un Givon galerijas (Telaviva) īpašums

Frozen Carrot
Mixed media on canvas
220 x 180
2017
Courtesy of the artist and Gallery Givon, Tel Aviv

Naid, karsēšana, velmēšana
Audekls, jaukta tehnika
208,5 x 169,5
2017
Mākslinieka un Givon galerijas (Telaviva) īpašums

Hating, Heating, Rolling
Mixed media on canvas
208.5 x 169.5
2017
Courtesy of the artist and Gallery Givon, Tel Aviv

KERENA YEALA GOLANA

KERENA JEALA GOLANA ir izraēliešu māksliniece, kuras darbības jomas ir video, fotogrāfija un performance. Ieguvusi maģistra grādu Vizuālās mākslas skolā Ņujorkā. Viņas darbu tematika saistīta ar dzimti, feminismu un vietu rituāliem. Jealai Golanai notikušas personālizstādes *HaHeder* galerijā un Mākslinieku namā Telavivā, kā arī Janko dadas muzejā Einhodā. Viņa piedalījies grupu izstādēs Izraēlā un ārvalstīs, tostarp *KW* laikmetīgās mākslas institūtā Berlīnē un Venēcijas biennālē.

קרן
יעלה גולן

KEREN YEALA GOLAN is a video, photography and performance artist. Her work deals with gender, femininity, and rituals in relation to places and sites. She received her MFA in 2004 from the School of Visual Arts in New York and she has had solo exhibitions at HaHeder Gallery, the Artist House in Tel Aviv, and the Janco Dada Museum in Ein-Hod. She has also participated in group exhibitions in Israel and abroad such as at the *KW* Institute for Contemporary Art in Berlin and the Venice Biennale. She lives and works in Israel.

KEREN YEALA GOLAN

52

Kādas ir galvenās tēmas, kurām jūs pievēršaties savā mākslā?

Galvenā tēma, kam es pievērsos savos mākslas darbos, ir dažādi rituāli – gan ikdienišķie, gan reliģiskie. Es strādāju arī ar dzimtes un feminisma tematiku un daudzos darbos izmantoju savu ķermeni.

Kāda jūsu skatījumā ir mākslinieka loma šodien?

Es nedomāju, ka šodien māksliniekam ir kāda īpaša viena loma, un tas ir labi mākslas ziņā. Domāju, ka tikai tumšos laikos māksliniekam ir bijusi "loma". Tagad mums ir valdība, kas cenšas diktēt to, kādai jābūt mākslai. Taču es uzskatu, ka tā var būt un tai jābūt visam un jebkam.

Kāda būtu jūsu ideālā pasaule?

Tas ir grūts jautājums. Ideāla utopiskā pasaule man būtu pasaule bez vardarbības. Ja tā būtu, tad viss pārējais būtu labi.

What are the main topics that you deal with in your art?

The main topics I deal with in my artwork are rituals, daily ones and ones with various religious references. I also deal with gender and femininity, and I use my body in most of my work.

How do you see the role of an artist today?

I think there is no one role for an artist today, and that is what is so good about art. I think that only in darker times did an artist have a "role". We are now dealing with a government that is trying to dictate art. I believe that art can and should be everything and anything.

What would be the perfect or ideal world for you?

This is a difficult question; for me, a perfect, utopian world is a world without violence. When that happens, all the rest will be fine.

Nomina
Video
3'49"
2009

Nomina
Video
3'49"
2009

JEHUDITA
SASPORTASA

יהודית
סספורטס

YEHUDIT
SASPORTAS

JEHUDITA SASPORTASA ir māksliniece, kas paralēli dzīvo un strādā Berlīnē un Telavivā. 1999. gadā viņa beigusi Bechalēla Mākslas un dizaina akadēmiju Jeruzālemē. Mākslinieces darbības joma ir konkrētai vietai radītas instalācijas, kurās apvienojas tēlniecība, zīmējums, video un skaņas māksla un kuras dziļi ielaužas zemapziņas teritorijās, veidojot intensīvu sajūtu pieredzi. 2007. gadā Sasportasa pārstāvēja Izraēlu Venēcijas mākslas biennālē, kā arī pēdējās desmitgades laikā viņai bijušas vairākas personalizētas dažādās pasaules vietās, tostarp Bāzeles *Kunsthalle*, Bērklījas Mākslas muzejā Sanfrancisko, Braunšveigas *Kunstverein*, *DA2 Domus Artium* Salamankā un Izraēlas muzejā Jeruzālemē.

YEHUDIT SASPORTAS is a Berlin- and Tel Aviv-based Israeli artist who graduated from the Bezalel Academy of Arts and Design in 1999. Her site-specific installations, which include sculptures, drawings, video and sound works, delve into subconscious territories and call for an intense sensory experience. Sasportas represented Israel in the 2007 Venice Biennial, and has presented more than ten international solo exhibitions during the last decade, in venues such as The Kunsthalle Basel, The Berkley Museum of Art, San Francisco, The Kunstverein Braunschweig, DA2 Domus Artium, Salamanca, and The Israel Museum, Jerusalem.

56

Jehuditas Sasportasas interese par purviem ir viens no labāk zināmajiem viņas mākslas darbu aspektiem pēdējās desmitgades laikā. Purvs viņai iemieso neapstrādātu, savā ziņā izbrāķētu dabas daļu, kas nav piedzīvojusi kultūras integrāciju. No otras puses, purvs ir vitāls reģenerācijas un dzīvības avots, kas uzskatāmi darbojas mūsu kolektīvajā zemapziņā.

Vientulīgajā ainavā, ko apdzīvo vien koki un stāvošs ūdens, māksliniece saskata "enerģijas un dzīvības perēkli", ar kuru viņai nodibinājusies dziļa saikne. "Šeit ir stāvošs ūdens, un pati vieta šķiet gluži kā mirusi, taču patiesībā tā ir visdzīvīgākā vieta, ar kādu man nācies sastapties. Šeit viss notiek pavisam atšķirīgi. Tas ir citāds dzīvības rašanās veids – ne ierastais, klasiski pozitīvais. Mani purvs interesē kā no kopuma izslēgts fenomens, kā kultūras neapstrādātā, izbrāķētā daļa.

Manas skulptūras un zīmējumi ir par to, kā dzīves informācija visdažādākajās formās atstāj nospiedumus cilvēka garā un rada pati savas neatkarīgas struktūras.

Sasportas' occupation with the swamp is one of the better-known aspects of her work in the past decade. The swamp embodies an unprocessed part of nature, partly rejected, which has not undergone cultural integration; on the other hand, it is a vital source of regeneration and life and figures prominently in our collective unconscious.

The artist recognized in the desolated landscape of trees and stagnant water "a hotbed of energy and life", to which she developed a deep connection: "It is standing water, and it seems like a dead place, but actually it's the most alive place that I have ever experienced because many things are happening there in a different way than we are used to. It's a different way of producing life—not the conventional, classical, positive form but nevertheless, not so different. I was interested in the swamp as something that is excluded from the whole; it feels like an unintegrated part of culture that is being rejected."

"My sculptures and drawings deal with the way that life information, in all its forms, imprints the human spirit and creates its own independent structures.

Mani zīmējumi ceļo starp tumšu un dziļu estētiku, minimalismu un efemeru poētisku kontemplāciju. Tie noraida citādības, trauksmes un stresa sajūtu, kā arī atklāj ārkārtīgi kompleksu iekšējo darbību, kas raksturo man būtiskās zemapziņas materiālu kvalitātes. Mani darbi bieži kalpo kā saskares punkts starp neredzamo, bet uztveramo zemapziņas telpu un fizisko sfēru, kurā savukārt atbalsojas darbu radītais iespaids."

Savu laiku Sasportasa ir izvēlējusies sadalīt starp Telavivu un Berlīni. "Tas ir manas dzīves sižets: mēģināt atrasties divās dažādās vietās vienlaicīgi. Vienmēr viena vieta ir tukša, bet otra ir tā, kurā tu atrodi. Esmu saistīta ar divām dažādām vietām – esot vienā, palieku saistīta un korespondēju ar otru. Varu teikt, ka šīm abām tik ļoti atšķirīgajām vidēm ir milzīga ietekme uz maniem darbiem."

My drawings shift between a dark and deep aesthetic, minimalism and an ephemeral poetic contemplation. They transmit a sense of otherness, anxiety and stress, as well as highly complex inner workings which characterize the qualities of the subconscious materials to which I relate."

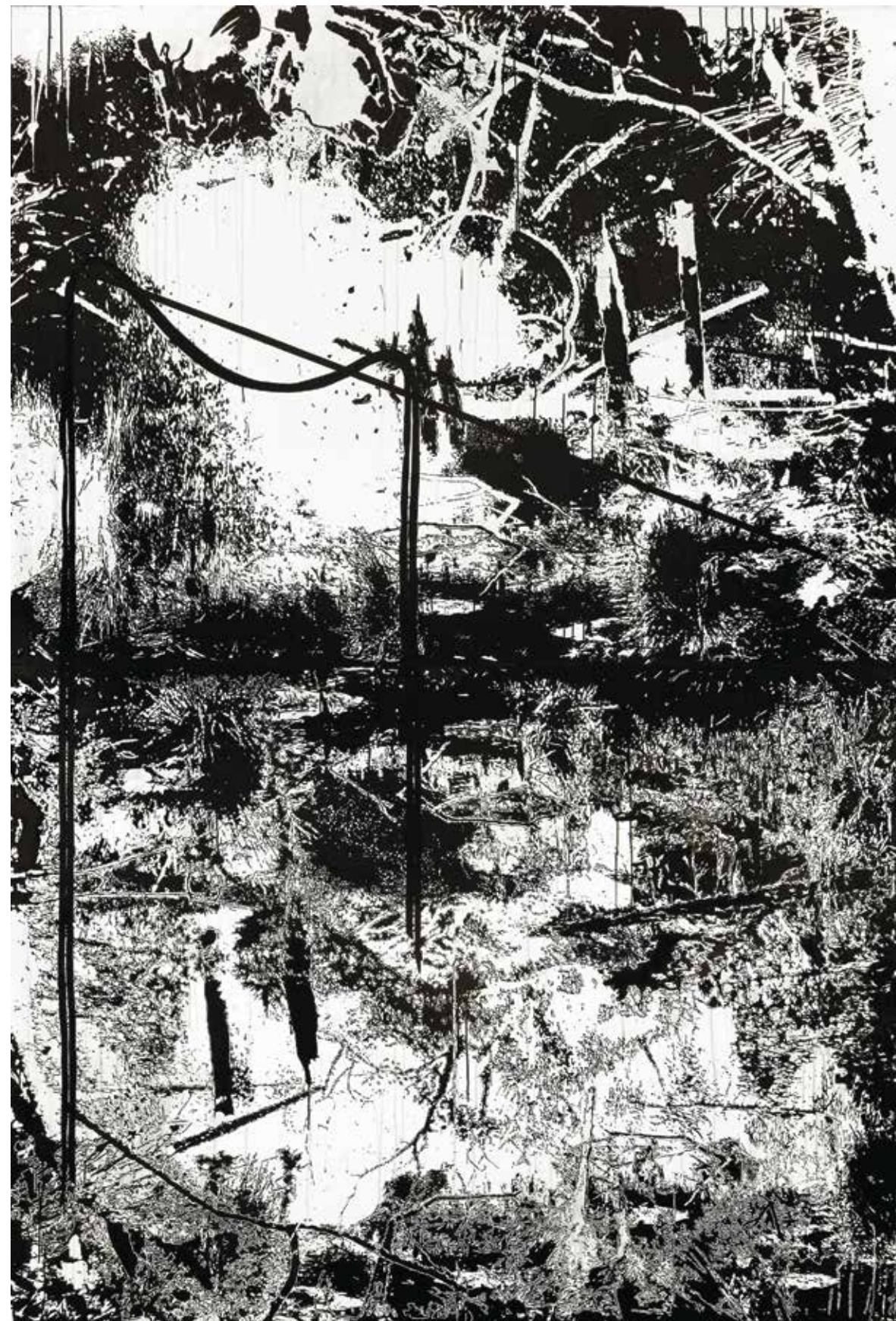
"My works often serve as interfaces or meeting points between the invisible but perceived subconscious space and the physical sphere, which in turn echoes their effect." Interestingly, Sasportas has chosen to split her time between Tel-Aviv and Berlin: "This is kind of the story of my life: trying to be in two different places at the same time. There is always one empty space, and one space where you are. I was connected to two different places but actually staying only at one place, and relating and corresponding with the other place simultaneously. I can say that these two very, very different environments have had a huge impact on my work."

Vertikālais purvs nr. 1

Kompresēta papīra folija, skaidu plate, gravējums, jaukta tehnika
300 x 200 (diptihs: katra daļa 150 x 200)
2014
Galerijas *EIGEN + ART* (Leipciga/Berlīne) īpašums
Foto: Uve Valters

Vertical Swamp No 1

Ink on compressed paper foil, MDF, engraving and mixed media
300 x 200 (diptych, 150 x 200 each)
2014
Courtesy Galerie *EIGEN + ART* Leipzig/Berlin
Photo: Uwe Walter
© VG Bild-Kunst, Bonn 2017

Magnētiskā sirds
Skats no ekspozīcijas "Laboratorija"
2008
Braunšveigas *Kunstverein*, Vācija
Foto: Uve Valters

Magnetic Heart
Installation view, 2008
The Laboratory
Kunstverein Braunschweig, Germany
Photo: Uwe Walter

Tfilins*

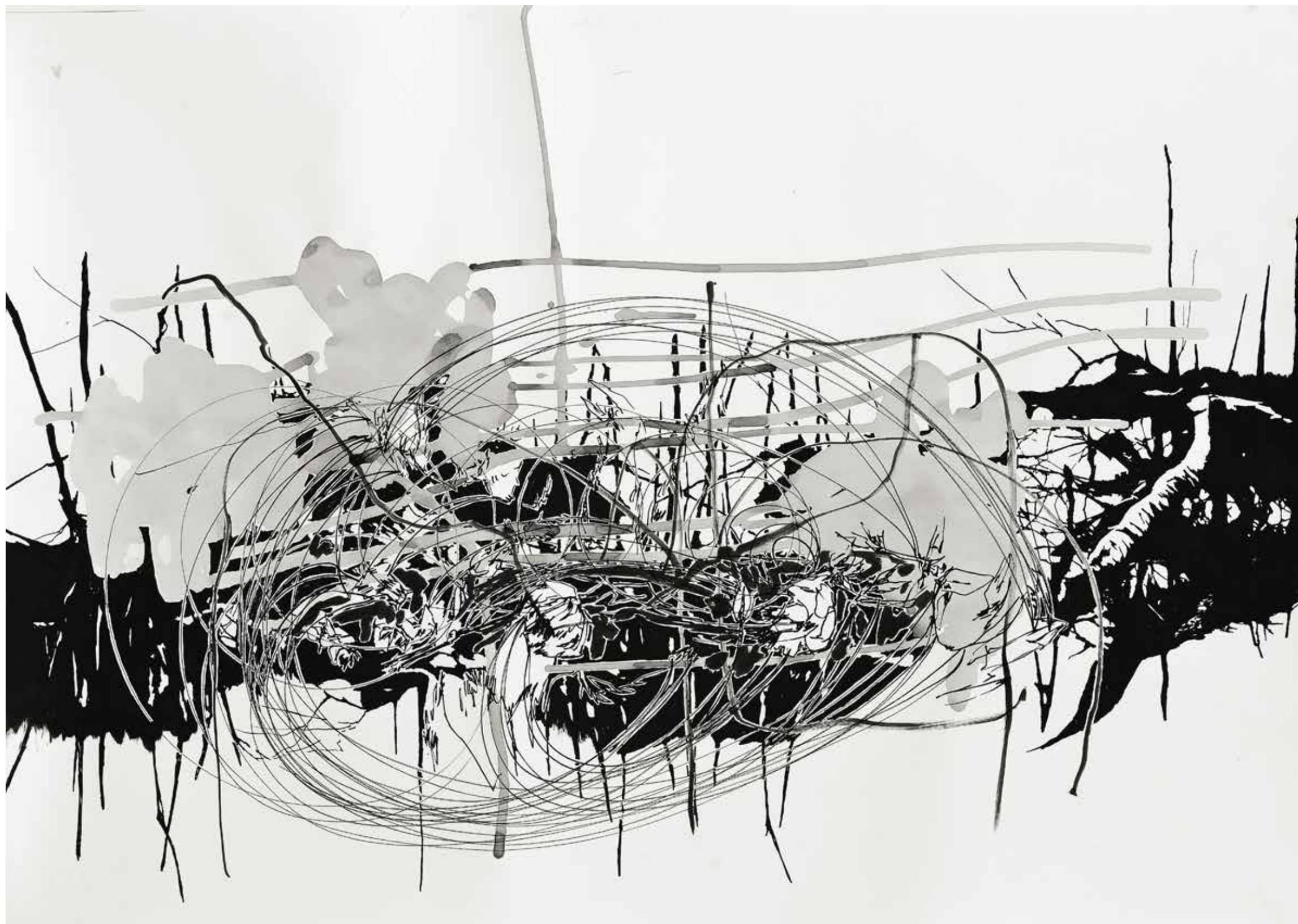
Skaidu plate, akrils, gravējums
300 x 200 (divas daļas: katra 150 x 100)
2015
Galerijas *EIGEN + ART* (Leipciga/Berline) īpašums
Foto: Uve Valters

* Tfilins – jūdaismā rituāls lūgšanu priekšmets: divas mazas melnas ādas kastītes, kurās glabājas pergamenta gabali ar Toras fragmentiem; ar ādas siksnām viens tiek piesiets pie pieres, bet otrs – pie kreisās rokas augšdelma

Tfilin

MDF, acrylic, engraving
300 x 200 (2 parts, 150 x 100 each)
2015
Courtesy Galerie *EIGEN + ART* Leipzig/Berlin
Photo: Uwe Walter
© VG Bild-Kunst, Bonn 2017

Prombūtnes plaisas 04

Papīrs, tinte
100 x 70
2010
Galerijas *EIGEN + ART* (Leipciga/Berline) īpašums
Foto: Uve Valters

Rifts of Absence 04

Ink on paper
100 x 70
2010
Courtesy Galerie *EIGEN + ART* Leipzig/Berlin
Photo: Uwe Walter
© VG Bild-Kunst, Bonn 2017

GAJS
ZAGURSKIS

GAJS ZAGURSKIS ir izraēliešu tēlnieks, kas veido eklektiskas un spilgtas instalācijas, izmantojot plaša spektra mākslas valodu un stilus – no figurālisma līdz abstrakcionismam, no mākslas vēstures līdz popkultūrai. Zagurskis ieguvis bakalaura grādu mākslā Beitberlas koledžā, kur mācījās Mākslas fakultātē (Hamidraša), bet maģistra grādu – Becalēla Mākslas un dizaina akadēmijā Jeruzālemē. Viņam notikušas vairākas personālizstādes, to vidū Sommer laikmetīgās mākslas galerijā Telavivā, *Künstlerhaus Bethanien* Berlīnē un *Tache Levy* galerijā Briselē.

גיא
זגורסקי

GUY ZAGURSKY is an Israeli sculptor whose eclectic and colorful installations draw from a broad range of languages and styles – from figurative to abstract imagery, from art history to pop culture. Zagursky earned his first degree from HaMidrasha School of Art and his MFA from the Bezalel Academy of Arts and Design. Among other venues, he has had solo exhibitions at the Sommer Contemporary Art Gallery in Tel-Aviv, *Künstlerhaus Bethanien* in Berlin, and *Tache Levy* Gallery in Brussels.

GUY
ZAGURSKY

66

Kādas ir galvenās tēmas, kurām jūs pievēršaties savā mākslā?

Domāju, ka mana māksla galvenokārt ir par spēlēšanos. Dažkārt tu sāc apspēlēt formas vai materiāla ideju, un pēkšņi tas pārvēršas par nopietnu mākslas darbu. Taču es nekad nesāku ar tēmu. Tāpēc man savā ziņā skulptūru radīšana ir tāds pats process kā basģitāras spēlēšana.

Kāda jūsu skatījumā ir mākslinieka loma šodien?

Domāju, ka mākslinieka svarīgākā loma ir radīt dzīvē platformu vai spraugu, kurā cilvēki var uz brīdi ielēkt, aiziet no savas aizņemtās dzīves un uz mirkli atkal izbaudīt spēlēšanos.

Kāda būtu jūsu ideālā pasaule?

Pasaule, kurā cilvēki varētu maksimāli realizēt savu potenciālu, ne tikai izdzīvot un eksistēt funkcionālā līmenī.

What are the main topics that you deal with in your art?

I think that my practice is mainly about playing. Sometimes you start playing with an idea of a form or a material, and all of a sudden it becomes a work that deals with a serious issue. But it never starts with a topic. So for me, in a way, making sculptures is kind of the same process as playing a bass guitar.

How do you see the role of an artist today?

I think an artist has the important role of creating a platform or a gap in life that people can jump into for a while, take a step back from their busy life, and just enjoy playing again.

What would be the perfect or ideal world for you?

A world that encourages people to live life to their full potential, instead of just making a living and existing on a functional level.

Degunradzis
Jaukta tehnika
320 x 80 x 100
2004
Mākslinieka un *Sommer Contemporary Art*
galerijas (Telaviva) īpašums

Rhinoceros
Mixed media
320 x 80 x 100
2004
Courtesy of the artist and
Sommer Contemporary Art, Tel Aviv

Rozā kolonna ar dzelteno bumbu

Koks, metāls, krāsa
30 x 30 x 200
2016
Mākslinieka un *Sommer Contemporary Art*
galerijas (Telaviva) īpašums

Pink column with yellow ball

Wood, metal, yellow and pink paint
30 x 30 x 200
2016
Courtesy of the artist and
Sommer Contemporary Art, Tel Aviv

Bez nosaukuma (baltais totēms)

Koks, metāls
30 x 30 x 200
2017
Mākslinieka un *Sommer Contemporary Art*
galerijas (Telaviva) īpašums

Untitled (white totem)

Carved wood with a metal ring
30 x 30 x 200
2017
Courtesy of the artist and
Sommer Contemporary Art, Tel Aviv

Bez nosaukuma (krāsainais totēms)

Koks
45 x 45 x 200
2017
Mākslinieka un *Sommer Contemporary Art*
galerijas (Telaviva) īpašums

Untitled (totem with colors)

Carved wood
45 x 45 x 200
2017
Courtesy of the artist and
Sommer Contemporary Art, Tel Aviv

Ziedu kolonna
Tērauds, izšuvums
10 x 20 x 145
2016
Mākslinieka un *Sommer Contemporary Art*
galerijas (Telaviva) īpašums

Flower column
Steel, embroidery
10 x 20 x 145
2016
Courtesy of the artist and
Sommer Contemporary Art, Tel Aviv

ERREZ
ISRAELI

EREZS IZRAELI darbojas glezniecībā, tēlniecībā un video. Viņš pievēršas tādām tēmām kā nāve un zaudējuma izjūta saistībā ar Izraēlas identitāti un pēcholokausta Eiropu. Izraeli beidzis Beitberlas koledžu, kur mācījās Mākslas fakultātē (Hamidraša), un Becalēla Mākslas un dizaina akadēmiju Jeruzālemē. Viņam bijušas izstādes Telavivas Mākslas muzejā, Izraēlas muzejā Jeruzālemē, Zachęta Nacionālajā mākslas galerijā Varšavā, Venēcijas arhitektūras biennālē, *Martin-Gropius-Bau* Berlīnē un citur. Ereza Izraeli saņemto godalgu vidū ir Sendelu fonda balva tēlniecībā no Telavivas Mākslas muzeja un Jaunā mākslinieka balva no Izraēlas Kultūras un sporta ministrijas.

ארז
ישראלי

EREZ ISRAELI uses sculpture, painting and video to investigate death and bereavement in relation to the Israeli identity and post-Holocaust Europe. He is a graduate of the HaAmidrash School of Arts and the Bezalel Academy of Arts and Design. He has exhibited at the Tel Aviv Museum of Art; the Israel Museum, Zachęta National Gallery of Art, Warsaw; the Venice Biennale for Architecture; Martin Gropius Bau Berlin, and elsewhere. Awards include the Sandel Foundation Sculpture Award from the Tel Aviv Museum of Art and the Young Artist Award from the Israeli Ministry of Culture and Sport.

ERREZ
ISRAELI

78

Kādas ir galvenās tēmas, kurām jūs pievēršaties savā mākslā?

Dekultūra: jau no mana mākslinieciskā ceļojuma sākuma mans darbs ir bijis kritisks kultūras un tradicionālo vērtību vērojums attiecībā uz telpas, kolektīvās atmiņas un attēlojuma savstarpējo saistību. Esmu pievērsies spriegumam starp mūsu vēstures traumatisko notikumu simbolizāciju un to reprezentāciju, kā arī tam, kā tajā pašā vēsturē šīs kolektīvi fiksētās struktūras tiek izmantotas, lai galu galā atņemtu tām to nozīmes, tādējādi nodrošinot to lietojumu dažādos medijos. Mana māksla, konstanti svārstoties starp fotogrāfiju, tēlniecību, glezniecību, instalāciju, video un ķermeņa mākslu, uzrāda plaisas un antitēzes kolektīvajā tēlainībā, ģenerējot jaunu vērtību sintēzi.

Kāda jūsu skatījumā ir mākslinieka loma šodien?

Kultūra: antropologa Edvarda Bērneta Tailora vārdiem sakot, kultūra ir "tas kompleksais veselums, kas ietver zināšanas, ticību, mākslu, morāli, likumus, paražas un jebkādas citas spējas vai paradumus, ko cilvēks apguvis kā sabiedrības loceklis". Mākslinieks ir komplekss veselums, kas ietver zināšanas, ticību, mākslu, morāli, likumus, paražas un jebkādas citas spējas un paradumus, ko cilvēks apguvis kā sabiedrības loceklis.

What are the main topics that you deal with in your art?

De-culture: From the very start of my artistic itinerary, my work is a critical observation of culture and heritage, meaning the interwoven connection between space, collective memory, and representation. My work has been addressing the tension between the symbolization and representation of traumatic events in our history, and uses these collectively fixed structures in that same history to ultimately take them apart in terms of their meaning and signification, thus enabling their usage in various types of media. My art identifies the gaps and antithesis in collective imagery, generating a new synthesis of values... constantly oscillating between photography, sculpture, painting, installation, video, and body-based arts.

How do you see the role of an artist today?

Culture: In the words of anthropologist E.B. Tylor, culture is "that complex whole which includes knowledge, belief, art, morals, law, custom and any other capabilities and habits acquired by man as a member of society". The Artist is a complex whole that includes knowledge, belief, art, morals, law, custom and any other capabilities and habits acquired by man as a member of society.

Kāda būtu jūsu ideālā pasaule?

Multikultūra: kultūras plurālisms, kurā dažādas etniskās grupas sadarbojas un atrod cita ar citu dialogu, neupurējot katra savu īpašo identitāti. Būtiski ir pieņemt atšķirīgas kultūras identitātes, kultūru daudzveidību.

What would be the perfect or ideal world for you?

Multi-culture: cultural pluralism in which the various ethnic groups collaborate and dialog with one another without having to sacrifice their particular identities. The importance of acceptance of different cultural identities. Cultural diversity.

Saldumu drudzis I
Porcelāna ģipsis, koks, metāls, izbāzts putns
30 x 30 x 172
2017
Crone galerijas (Berlīne, Vīne) īpašums

Candy Crush I
Porcelain plaster, wood, metal and stuffed bird
30 x 30 x 172
2017
Courtesy of Gallery Crone, Berlin and Vienna

Saldumu drudzis II
Porcelāna ģipsis, koks, metāls, izbāzts putns
39 x 40 x 181
2017
Crone galerijas (Berlīne, Vīne) īpašums

Candy Crush II
Porcelain plaster, wood, metal and stuffed bird
39 x 40 x 181
2017
Courtesy of Gallery Crone, Berlin and Vienna

Ami un Tami
Papīrs, grafiņš, zelta krāsa
110 x 310 (četrās daļas no 12)
2017

Privātkolekcija, Minhene / Private Collection, Munich

Ami and Tami
Graphite and gold color on paper
110 x 310 (four parts out of twelve)
2017

Privātkolekcija, Minhene / Private Collection, Munich

Crone galerijas (Berlīne, Vīne) īpašums / Courtesy of Gallery Crone, Berlin and Vienna

Crone galerijas (Berlīne, Vīne) īpašums / Courtesy of Gallery Crone, Berlin and Vienna

Mulķu kuģis
Koks, tinte
339 x 134 x 339
2015
Crone galerijas (Berlīne, Vīne) un Givon galerijas (Telaviva) īpašums

Ship of Fools
Ink on wood
339 x 134 x 339
2015
Courtesy of Gallery Givon, Tel Aviv
and Gallery Crone, Berlin and Vienna

Terorista galva
Betona nolējums
120 x 100 x 80
2007
Givon galerijas (Telaviva) īpašums

Terrorist Head
Concrete casting
120 x 100 x 80
2007
Courtesy of Gallery Givon, Tel Aviv

NOA
EŠKOLA

נועה
אשכול

1924-2007

NOA
EŠKOLA

NOA EŠKOLA dzimusi 1924. gadā. Viņas tēvs Levi Eškols bija Izraēlas premjerministrs no 1963. līdz 1969. gadam. Noa studēja dejas mākslu pie Rūdolfā Lābāna Mančestrā un papildinājās pie Mošes Feldenkraisa – Feldenkraisa kustību un pašapziņas attīstīšanas metodes izgudrotāja. Viņa nodarbojās ar deju un pasniedza dažādās akadēmiskās institūcijās daudzu gadu garumā. 2007. gadā Noa Eškola aizgāja mūžībā, un viņas pēdējais mākslas darbs – *In memoriam* – ir apskatāms šajā izstādē. Līdz ar to viņas atbildes uz mūsu jautājumiem varam tikai iztēloties.

Noa Eškola kopā ar Avrahamu Vahmanu izveidoja minimālistisku un universālu dejas pieraksta sistēmu, kas pazīstama ar nosaukumu "Kustību raksts" (*Movement Notation*). Izmantojot kustību rakstu, horeogrāfs var strādāt bez kustēšanās – iecerēt dejas darbu, ļaujot tam palikt brīvam no izpildījuma, līdzīgi kā ar muzikālu kompozīciju. Kustību raksts nebija tikai jauna pieraksta forma, bet arī jauns dejas pieredzes un konceptualizācijas veids. Noa to raksturo kā redzēšanu: "Eškolas-Vahmana "Kustību raksts" ir domāšanas instruments, kas var iemācīt cilvēkiem vērojuma mākslu, t. i., iedrošināt viņus tiekties uz augstāko redzēšanas līmeni. Tas tiek panākts, organizējot "materiālu" – cilvēka ķermeņa kustības – relatīvi vienkāršās kategorijās, tādējādi ļaujot mums izprast šī fenomena komplicētību vienotā veselumā."

88

NOA ESHKOL was born in 1924 to pioneer parents. Her father, Levi Eshkol, served as Israel's prime minister from 1963 to 1969. Noa Eshkol studied dance with Rudolf Laban in Manchester and practiced with Moshe Feldenkrais, the inventor of the Feldenkrais Method for the cultivation of movement and self-awareness. She taught and practiced dance at various academic institutions and died in 2007. In fact, one of the pieces in this show – *In Memoriam* – was her last. Obviously this made it difficult for her to answer our questions. Instead, we can imagine her responses.

Eshkol was a dancer. Together with Avraham Wachman she invented a minimalist and universal system for writing dance known as Movement Notation. Movement Notation allowed a choreographer to compose a piece without moving. It could be meditated and remain free from the performance like a musical composition. The notation was not just a new form of writing but also a new form of experiencing and conceptualizing dance. Here's Eshkol speaking about it as a way of seeing:

"Eshkol-Wachman Movement Notation is a thinking tool that can teach people the art of observation, i.e. encourage them to aspire for the ultimate level of seeing. It does so by organizing the 'material' known as movements of the human body in relatively

Eškolas radītās un izpildītās kustības bija gan ļoti modernas un brīvas, gan koncentrētas un stilizētas. Vērot viņas skolniekus dejā – vienmēr bez mūzikas pavadījuma – ir gluži kā noskatīties savveida lūgšanā. Vēlākos gados Eškola pievērsās lielizmēra paklāju darināšanai no visādu atrastu materiālu strēmelēm. Šie skaistie darbi šķiet ļoti brīvi, pat savā ziņā kaprīzi, taču reizē arī ļoti pedantiski konstruēti. Tajos atklājas modernās mākslas okultie pamati: bez racionalitātes un apgaismības tā sakņojas arī ikdienas savādajā skaistumā un dabas un ķermeņa valodā.

Savā vienīgajā tekstā par tekstildarbiem Eškola raksta: "Šai nodarbei sākumā nebija ne izskaidrojuma, ne ideoloģijas. Tā sākās tīri kā personiska nepieciešamība kaut ko gatavot – kaut ko, kurā nebūtu iesaistīta intelektuāla noteiktība. Šajā ziņā nekas nav mainījies, tikai laika gaitā līdz ar pabeigtu darbu uzkrāšanos un to publisko ekspozīciju ir uzaugusi savveida ideoloģija. Tomēr tas nav nekas, ko var iemācīt vai kam var piešķirt akadēmiskos kredītpunktus, jo tur nav nekā, ko mācīt. Nav noteikumu, nav teorijas – tikai kaislība."

Dīvainā kārtā Noas Eškolas novatoriskie darbi – tik būtiski un raksturīgi Izraēlas kultūras un mākslas vēsturei, kā arī Tuvo Austrumu modernismam vispār – nav plaši zināmi. Mākslinieces

simple categories, thereby allowing us an insight (in-sight) into the complexity of this phenomenon as a whole."

The movements she choreographed and performed are both very modern and free, and highly concentrated and stylized. Looking at her disciples dance, always without music, is almost like a form of prayer. In her later years, Eshkol created very large carpets from scraps of found material. These beautiful tapestries are again very free, almost arbitrary, and meticulously constructed. They reveal the occult roots of modern art, which was never just about rationality and enlightenment but also about a turn to the strange beauty of the everyday and to the language of nature and the body.

In her only text addressing the carpets, Eshkol writes: "This occupation had at first no explanation and ideology. It began as an entirely personal urge to make something, not something that involved an intellectual decision. This has not changed, except that with the passing of time, the accumulation of completed hangings, and their exhibition in public, an ideology of sorts has grown round it. It is not something that can be taught, something which can be awarded academic points, because there is nothing to teach. It has no rules, no theory—only passion."

Strangely, these pioneer creations, so vital and inherent to the

dzīves laikā viņas tekstildarbi tika reti eksponēti. Līdzīgi kā Matisa vēlinās kolāžas vai dadaistu atgriezumu grāmatas, arī Eškolas paklāju nozīme modernisma kontekstā pilnībā tiek novērtēta vien tagad.

history of culture and art in Israel, as well as to the option of a Middle Eastern modernism, are not widely known. The carpets were rarely shown during her lifetime. Like Matisse's late collages or a Dada scrapbook, their importance as an offshoot of the march of modernism is only now being fully appreciated.

Interjers III (*In memoriam*)

Kokvilna, mākslīgais zīds, sintētiskās šķiedras, poliesteris

196 x 149

2007

Foto: Jenss Cie, Berlīne

Mākslinieces un *neugerriemschneider* galerijas (Berlīne) īpašums

Interior III (*In Memoriam*)

Cotton, rayon, synthetic fibres, polyester

196 x 149

2007

Photo: Jens Ziehe, Berlin

Courtesy of the artist and *neugerriemschneider*, Berlin

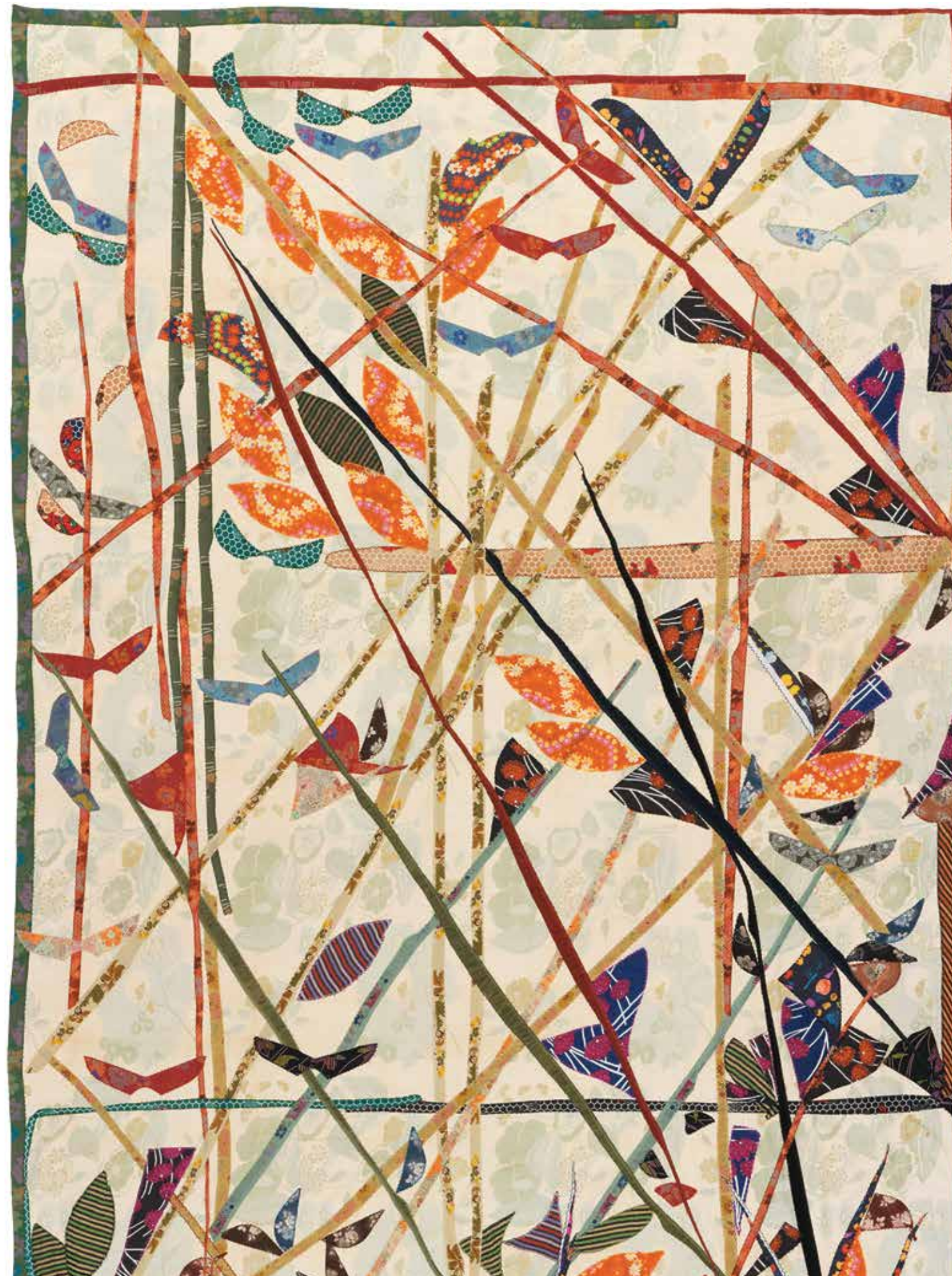

Putni uz sastatnēm

Kokvilnas samts, kokvilnas lins, kokvilnas kreps,
perkals, zīds, žoržets, sintētiskais džersijs
202 x 354
1981

Birds on Scaffolds

Cotton velvet, cotton-linen, cotton crepe,
percale, silk, Georgette crepe, synthetic jersey
202 x 354
1981

SAGITA
MECAMERE

SAGITA MECAMERE ir māksliniece un kuratore no Jeruzāles, kuras darbības joma ir zīmējums, kas bieži izvēšas instalācijā. Viņas darbi vienmēr aizsākas ar kādas vēsturiskas vietas vai fakta izpēti; izmantojot mītus un psiholoģiju, tiek savienots vēsturiskais ar personisko. Mecamerei ir maģistra grāds kliniskajā psiholoģijā, ko viņa ieguvusi Telavivas Universitātē, un maģistra grāds mākslās, kas iegūts Becalēla Mākslas un dizaina akadēmijā. Viņa ir bijusi laikmetīgās mākslas un kultūras centra Yaffo 23 kuratore un programmu direktore (2010–2013) Jeruzālemē, kā arī māksliniece un kuratore Zvanu torņa mākslinieku rezidencē Kašendolā, Ziemeļīrijā (2014–2017).

שגית
מזמר
SAGIT
MEZAMER

SAGIT MEZAMER is a Jerusalem-based artist and curator whose drawing practice often expands into installations. Her works always begin with the investigation of a historical place or fact, and draw from myths and psychology to weave together the historical and the personal. Mezamer holds an MA in Clinical Psychology from Tel-Aviv University and an MFA from Bezalel Academy for Arts and Design. She was a curator and program director at the Yaffo 23 Center for Contemporary Art and Culture in Jerusalem (2010-2013), and artist-curator at the Curfew Tower Residency in Cushendall, Northern Ireland (2014-2017).

94

Kādas ir galvenās tēmas, kurām jūs pievērsaties savā mākslā?

Es sevi uzskatu reizē par mākslinieci un kuratori. Mani mākslas darbi parasti sākas ar kādas vēsturiskas vietas vai fakta izpēti – visbiežāk saistībā ar kādu mentālu vai sociālu fenomenu. Uzkrātā informācija pēc tam izpaužas daudzslāņainos veidos – es sapinu un atraisu mītus un stāstus, saaužot kopā vēsturisko ar personisko, dokumentālo ar fikcionālo. Lielākoties strādāju ar videoinstalāciju un zīmējumu. Mani jaunākie darbi pievērsas narkotiku lietošanas un atkarību tēmai, izsekojot historiogrāfiskajām opija un opiātu saknēm Izraēlas un Palestīnas teritorijā un visā Tuvo Austrumu reģionā. Paralēli mākslai pēdējā laikā kā kuratore esmu strādājusi ar projektu "Tikai ilgās" (Nothing But Longing) – tā bija trīs gadus ilga rezidenču programma vēsturiskajā Zvanu tornī Kašendolas ciemā Ziemeļīrijā, kam sekoja virkne izstāžu, pasākumu un publikāciju gan Ziemeļīrijā, gan Izraēlā. Mana kuratores prakse un mana māksla ir savstarpēji cieši saistītas. Interesanti, ka vēsturisko Zvanu torni 1820. gadā uzcēla opija tirgotājs Frānsiss Tērnlijs, bet daudzus gadus vēlāk to nopirka mākslinieks Bils Dramonds un pārveidoja par mākslinieku rezidenci.

What are the main topics that you deal with in your art?

I see myself as an artist-curator. My works usually begin with an investigation of a historical place or fact, often linked to mental/social phenomena. The information I collect then finds its way into multi-layered manifestations, where I tie and untie myths and stories, weaving together the historic and personal, the documentary and the fictional. I work primarily in video installations and drawings. My recent works deal with drug abuse and addictions, tracing the historiographic roots of opium and opiates in the area of Israel/Palestine/and the rest of the Middle East. Alongside my own works, I have been working recently on the Nothing But Longing project - curating for three years in the residency program at the historic Curfew Tower in Cushendall, Northern Ireland; this was followed by a series of exhibitions, events and a publication, in both Northern Ireland and in Israel. My curatorial work and my art practice are heavily intertwined, so it is an interesting coincidence that the historical Curfew Tower was originally built in 1820 by the opium trader Francis Turnley. Many years later, the building was bought by the artist Bill Drummond, who transformed it into a residency house.

Kāda jūsu skatījumā ir mākslinieka loma šodien?

Dzīvē ir brīži, kad mēs iegūstam skaidrību un izbaudām kaut kādu mierinājumu. Citi brīži ir satraucoši – kad tiek apšaubītas mums zināmās lietas. Mākslinieka loma ir aicināt skatītāju doties cauri šīm dažādajām teritorijām, lai mājās viņš aizietu ar apmierināta uztraukuma sajūtu.

Kāda būtu jūsu ideālā pasaule?

Ideāla pasaule būtu tāda, kurā būtu mazāk drāmu, bet vairāk sapņu, kas piepildās.

How do you see the role of an artist today?

There are moments in life where one gains clarity and enjoys some comfort. Other times are disturbing, when things we know are put into question. The role of an artist is to invite the viewer to navigate between these different territories, and to send them home feeling satisfyingly disturbed.

What would be the perfect or ideal world for you?

A perfect world would be one with less Drama, and with more Dreams That Come True.

Opija māte
Papīrs, tinte, ūdenskrāsas
120 x 90
2017
Foto: Amits Manns

Mother of Opium
Ink and water colors on paper
120 x 90
2017
Photo: Amit Mann

Tikai ilgas I
Papīrs, tinte
85 x 65
2017
Foto: Amits Manns

Nothing But Longing I
Ink on paper
85 x 65
2017
Photo: Amit Mann

Tikai ilgas II
Papīrs, tinte
85 x 65
2017
Foto: Amits Manns

Nothing But Longing II
Ink on paper
85 x 65
2017
Photo: Amit Mann

DORS
GUEZ

DORS GUEZ ir Palestīnas kristiešu un Tunisijas ebreju izcelsmes mākslinieks un pētnieks. Savā mākslas praksē viņš pievēršas personiskam un oficiālam skatījumam uz pagātnes notikumiem, tā atklājot līdz šim nezināmas vēstures detaļas. Gueza darbi bijuši izstādīti vairāk nekā 30 personālizstādēs visā pasaulē, tostarp ICA (Laikmetīgās mākslas institūts) Londonā, KW laikmetīgās mākslas institūtā Berlīnē un Telavivas Mākslas muzejā. Viņa darbi iekļauti arī daudzās starptautiskās izstādēs un biennālēs – Stambulas biennālē, Berlīnes biennālē, tie izstādīti Parīzes *Palais de Tokyo* un *MAXXI* muzejā Romā.

100

DOR
GUEZ

דור
גז

DOR GUEZ is an artist and scholar of Christian Palestinian and Jewish Tunisian origins. His artistic practice interrogates personal and official accounts of the past while revealing histories that were previously absent. Guez's work has been the subject of over thirty solo exhibitions worldwide, including at the ICA in London, the KW Institute for Contemporary Art in Berlin, and the Tel Aviv Museum of Art. His works have also been included in numerous international exhibitions and biennials such as the Istanbul Biennial, the Berlin Biennial, the Palais de Tokyo in Paris, and the MAXXI Museum in Rome.

Kādas ir galvenās tēmas, kurām jūs pievēršaties savā mākslā?

Vardarbība un trimda.

Kāda jūsu skatījumā ir mākslinieka loma šodien?

Tādi pati kā dzejniekam.

Kāda būtu jūsu ideālā pasaule?

Tāda, kas neatkārtojas.

What are the main topics that you deal with in your art?

Violence and exile.

How do you see the role of an artist today?

As the role of a poet.

What would be the perfect or ideal world for you?

A non-repetitive one.

اخوي جريان راح ع لبنان قبلنا. قبل الـ 47. وأخوي منري راح ع مصر يتعلم بالقاهرة.

Sabirs*

Video

19'21"

2011

Mākslinieka un Dvir galerijas īpašums

*Starptautu valoda, kas tika lietota Vidusjūras reģionā 11.–19. gadsimtā

Sabir

Video

19'21"

2011

Courtesy of the Artist and the Dvir Gallery

Neharmoniskā harmonija

Rojs Brands

I Bieži ir dzirdēts izteikums, ka 20. gadsimta gaitā māksla un kultūra kļuvas aizvien kritiskākas. Agrīnais un vēlīnais modernisms bija mokoši pašreflektīvs. 60. un 70. gadu māksla Izraēlā, tāpat kā citviet, bija kritiskas problemātikas un teorētisku jautājumu caurvīta. Tā izskatījās skarba un askētiska, ar augstām koncepcijām, bet minimālistisku izpildījumu. Sekojot itāliešu radikālajam 60. gadu mākslas virzienam, šie materiālā trūkuma un sociālistisko noslieču gadi vēlāk tika apvienoti zem nosaukuma *Arte Povera*. Izraēlas kontekstā šī jaunā antiestētikas estētika bija saistīta ar jūdu tradīciju – koncentrēšanos uz konceptiem un tekstiem, aizliedzot vizuālus attēlojumus un elku pielūgšanu. Bet tad 80. gados kaut kas notika. Īsti nezinu, kas tas bija, jo pats tajā laikā tikai pieaugu. Radās pēkšņs popkultūras izvirdums – vizuāli

Discordant Harmonies

Roy Brand

I It has often been noted that, as the 20th century progressed, its art and culture more generally became increasingly critical. Early and late modernism were excruciatingly self-reflective. The art of the sixties and seventies in Israel, as elsewhere, was interwoven with critical concerns and theoretical questions. It looked sparse and austere, high on concepts but very low tech. Those years of material scarcity and socialist inclination were later grouped together under the heading of *Arte Povera*, following the Italian radical art movement of the sixties. In the Israeli context this new aesthetics of anti-aesthetics was related to the Jewish tradition that concentrates on concepts and texts, banning images and idol worship. But something happened in the eighties. I'm not sure what this was, as I was myself growing up in it. Suddenly, there was an eruption of pop-culture saturated with images, vibrant capitalism, and youthful angst searching for meaning and happiness unknown to the previous generation. This was not a critical move, as was

the reaction of the late sixties to their parents' generation, but a breaking out of an emotional intensity, of happiness and beauty, of adolescent alienation mixed with euphoric liberation.

Many of the artists in this exhibition are part of this new generation. Some graduated from Bezalel Academy of Art and Design in Jerusalem in the same year, and their first exhibitions, during the nineties and the turn of the millennium, were sensational because they were irreverent, full of vitality, popular without being low, embedded in their culture without being local. They were loaded with the love of beauty and style, immersed in the material, joyful of being alive now, searching for fame and for success without guilt and shame. For the first time art was as vibrant as the culture itself. Art achieved the state of contemporaneity. It was no longer ahead of its times, like the early avant-garde, or critical of its times, like late modernism, but a current, living expression of the now. A

attēlojumi, dzīvīgs kapitālisms un jauneklīgs nemiers, kas tiecās pēc tādas jēgas un laimes, kādu nebija pazinušas iepriekšējās paaudzēs. Salīdzinājumā ar 60. gadu beigu reakciju pret savu vecāku paaudzi šī nebija kritiska kustība. Šī bija izlaušanās – emocionāla spēka, laimes, skaistuma, pusaudžu atsvešinātības un eiforiskas brīvības izlaušanās.

Izstādē daudzi no māksliniekiem pieder pie šīs jaunās paaudzes. Daļa pat vienā gadā beigusi Jeruzālemes Becalēla Mākslas un dizaina akadēmiju. Viņu pirmās izstādes 90. gados un tūkstošgades mijā bija sensacionālas – visu iepriekšējo nerespektējošas, pilnas dzīvības, populāras, bet ne lētas, sakņotas savā kultūrā, taču ne lokālas. Skaistuma un stila mīlestības uzlādētas, materiālas, pilnas prieka par to, ka dzīvojam tagad, tās tiecās pēc slavas un atzinības, neizjūtot par to vainu vai kaunu. Pirmo reizi māksla bija tikpat dinamiska kā pati kultūra. Māksla sasniedza mūsdienīguma stāvokli. Tā vairs nebija aizsteigusies savam laikam priekšā kā agrīnais avangards, tā arī nebija kritiska pret savu laiku kā vēlīnais modernisms, bet aktuāla, dzīva šodienas izteiksme. Paaudzi vēlāk šī mākslinieku grupa, kas darbojas gan Izraēlā, gan ārpus tās, joprojām ir ietekmīga un būtiska. Viņu jaunības nemieru ir nomainījusi skaidrāka realitātes izjūta, un viņu spilgtums ir kompleksāks, pieskaņots daudzslāņainām, dažkārt neharmoniskām harmonijām.

generation later, this group of artists, now established in Israel and beyond, is still influential and relevant. Their youthful angst has been replaced by a more sober sense of reality, and their vibrancy is more complex, attuned to layered, sometimes discordant harmonies.

The exhibition captures a moment in time and in place. After all, contemporary art is not a metaphysical event, but a mirror of its times. So what are the characteristics of this moment in time and place? As the title of the exhibition suggests, I believe it has to do with a deep sense of duality that can be experienced as a conflict or simply lived through and accepted. Dreams and dramas suggest the duality of lofty aspirations and high ideals mixed with carnal desires and visceral frictions. The title comes from the work of Ugo Rondinone, who created an outdoor sign for his solo exhibition at the Herzliya Museum of Contemporary Art in 2001. Part of his series of neon pieces, this one was also a small haiku poem that captured the essence of a place. Israel is a passionate culture. And though the levels of testosterone are high, so are the levels of intellectual debate and the sense that cultural life has a purpose or a mission. Conflict is immanent, vital, and constitutive to our lived reality. Or, to put it differently, an order that excludes conflict is neither possible nor desirable. That's the sober and mature realization that runs through *Dreams and Dramas*, that neither can exist without its opposite.

Izstāde fiksē mirkli laikā un telpā. Galu galā laikmetīgā māksla nav metafizisks notikums, bet sava laika spogulis. Tad kādas ir šī mirkļa laikā un telpā raksturīgās iezīmes? Kā jau norāda izstādes nosaukums, domāju, tam ir saistība ar padziļinātu dualitātes izjūtu, ko var uztvert kā konfliktu vai vienkārši izdzīvot un pieņemt. Sapņi un drāmas – tas norāda uz dualitāti starp cēliem nodomiem un augstiem ideāliem pretstatā miesas kārēm un primitīvām nesaskaņām. Nosaukums ņemts no mākslinieka Ugo Rondinones darba. Kad 2001. gadā Herclijas Laikmetīgās mākslas muzejā notika viņa personalizstāde, muzeja ārpusē viņš bija izstādījis milzīgu neona uzrakstu "Sapņi un drāmas", tā raksturojot šīs vietas būtību. Nav noliedzams, ka Izraēlā valda kaislīga kultūra. Un, lai gan testosterona līmenis ir augsts, augstā līmenī ir arī intelektuālā diskusija un apzināšanās, ka kultūras dzīvei ir mērķis un misija. Konflikts ir mūsu realitātē pastāvīgi klātesošs, dzīvs un svarīgs. Citiem vārdiem sakot, kārtība, kurā nebūtu konfliktu, nav ne iespējama, ne vēlama. Līdz ar to "Sapņus un drāmas" caurvij šī nosvērtā apjaušana, ka nekas nespēj pastāvēt bez sava pretstata.

Nosaukums atsaucas uz mūsdienu kultūras emocionālo reģistru – kā ir dzīvot šajā laikā un vietā. Bet mēs to varam tulkot arī universālākā izteiksmē – kā ir dzīvot un pieņemt konfliktus bez atrisinājuma. Kā tos pārvarēt un izmantot radoši, neļaujot tiem iznīcināt mūsu subjektīvo būtību un mūsu sociālo vidi.

106

The title refers to the emotional register of contemporary culture—to what it feels like to be living in this time and this place. But we can also translate it to more universal concerns—how to live and accept conflicts without resolution, and how to negotiate them and use them creatively without letting them destroy our subjective core and our public sphere. On the conceptual level, this means developing the capacity to stretch logic to a limit condition wherein it accommodates and even yields paradoxes. The sages of biblical interpretation all the way to Kafka were masters of such art. In one of his famous fragments Kafka writes: "The crows like to insist a single crow is enough to destroy heaven. This is incontestably true, but it says nothing about heaven, because heaven is just another way of saying: the impossibility of crows." These two lines create a necessary paradox. A single crow can destroy heaven. "This is incontestably true," but the very existence of heaven implies the impossibility of crows. [Franz Kafka, *Aphorisms*, Schocken Books, New York, 2015, p. 32.]

II
As we already noted, contemporary art is not merely a conceptual or critical exercise but also a very visceral and emotional one. *The Messenger* by Daniel Kiczales, a Jerusalem-based artist and musician, is a video portrayal of a live performance. The mise en scène is romantic. The artist, like the lone walker, is standing

Erez Israeli
Skaidrā saule ienes to dienā
Koks, tērauds, laka, 35 detaļas
2017

Erez Israeli
Die klare Sonne bringt's an den Tag
Wood, steel and lacquer ca 35 parts
2017

Konceptuālā līmenī tas nozīmē attīstīt spēju izstiept loģiku līdz tādām robežstāvoklim, kurā parādās un rodas paradoksi. Bībeles interpreti līdz pat Kafkam bija šādas mākslas meistari. Vienā no slavenajiem Kafkas tekstu fragmentiem rakstīts: "Vārnām patīk apgalvot, ka pietiek ar vienu vārnu, lai iznīcinātu debesis. Tā ir neapstrīdama patiesība, bet tā neko nepasaka par debesīm, jo debesis ir veids, kā citādi pateikt – vārnu neiespējamība." (Kafka, Franz. *Aphorisms*. New York: Schocken Books, 2015, p. 32). Šīs pāris rindiņas rada vajadzīgo paradoksu. Viena vārna var iznīcināt debesis. "Tā ir neapstrīdama patiesība", taču pašu debesu eksistence nozīmē vārnu neiespējamību.

on Mount Scopus with his back to us playing an electric guitar and overlooking the Palestinian village of Al-Issawiya. The artist/musician is playing live with the muezzin five times from dusk to dawn, following the times of the Muslim prayers. You can hear the strange attunement between Daniel's playing and the muezzin's chanting. Sometimes the guitar starts right after the singing, sometimes seconds before, and yet they are always weirdly synched. The harmonies are different each time; both the muezzin and Daniel play differently each time. Western harmonies that are based on a polyphony of full and half tones come together with an Eastern scale, which is based on one quarter of a note and is mostly monotone. For a Western ear, Eastern tunes are perceived as off-key, and the same is true in the reverse. The music is nevertheless beautiful, engorging, seductive. The artist is careful when speaking about his act of appropriation. He knows he is creating a platform for the viewer/listener to simply enjoy the sounds. But the allusion to the Romantic tradition suggests the problematics inherent to expropriating the muezzin from his cultural surroundings and looking at him from above. The work does not merge the differences but lets them play together in tandem, one next to the other, in conflict with the other, but beautifully alive to one another. The "messenger" really acts as such, exchanging messages between cultures that remain far apart even when they get very close.

Kerena Yeala Goana
Nomina
Skats no uzņemšanas laukuma

Keren Yeala Golan
Nomina
Production view

II

Kā jau minējām, laikmetīgā māksla nav tikai konceptuāls vai kritisks, bet arī ļoti miesisks un emocionāls vingrinājums. "Vēstnesis" (*The Messenger*) – darbs, ko radījis Daniels Kiczaless, mākslinieks un mūziķis no Jeruzālemes, – ir viņa performances video fiksācija. Mizanscēna ir romantiska – mākslinieks kā vientuļš ceļotājs stāv Cofima kalnā ar muguru pret mums un spēlē elektrisko ģitāru, skatoties pāri Alisavijas palestīniešu rajonam. Piecas reizes dienā no ausmas līdz rietam, sekojot musulmaņu lūgšanu laikiem, viņš spēlē dzīvajā, saslēdzoties ar muedzina saucieniem. Dzirdama dīvaina harmonija starp Daniela spēli un muedzina dziedāšanu. Dažkārt ģitāra sāk skanēt uzreiz pēc dziedāšanas sākuma, dažkārt dažas sekundes vēlāk, bet vienmēr abas savdabīgi sinhronizējas. Harmonijas ikreiz ir citādas, jo gan muedzins, gan Daniels katru reizi spēlē / dzied citādāk. Rietumu harmonijas, kas balstās uz pilnu toņu un pustoņu polifoniju, savienojas ar Austrumu toņkārtu, kam pamatā ir notis ceturtdaļa un kas lielākoties ir monotona. Rietumnieka ausij Austrumu skaņa izklausās "šķība", bet to pašu var teikt arī par mūsu skaņām, skatoties no pretējās puses. Taču, lai kā arī būtu, mūzika ir skaista, pilnasinīga, pavedinoša. Mākslinieks ir uzmanīgs izteikumos par šo piesavināšanās aktu – viņš ir atrāvis muedzīnu no viņa kultūras vides un savā ziņā skatās uz viņu no augšas. Šis darbs nesakausē atšķirības, bet ļauj tām izspēlēties tandēmā – viena otrai blakus, viena ar otru konfliktā, tomēr arī viena otrai skaisti dzīvas. Darbs tiešām strādā kā vēstnesis,

108

The question of how to deal with nationality in contemporary art is pressing today. Many artists want to avoid national tags and prefer an international or global position, in line with other trends in the neoliberal and corporate culture of today. Others wish to avoid nationality because of its growing identification with nationalism. But nationality can be viewed as a locus for creation, not simply affirmed but something to work with and against. For artists, a national identification is doubly problematic, because being singular and different is part of their job description. But in fact, the closer one gets to something singular and local the more one can communicate it to others. That's another version of immanent duality. Being local and even esoteric does not exclude the ability to travel between cultures and languages. Erez Israeli's work seems to be culturally specific, dealing with the Holocaust and the traces left in the aftermath of trauma. Avner Ben-Gal expresses a moral and political conflict within a mythic structure, and Yehudit Sasportas creates a force field of tensions between moments of explosive revelation and rational structures of analysis. These can be read allegorically as pointing to different contemporary local tensions. But the idiosyncratic ways through which the artists approach these issues allow many others to approach similar issues in their own local context. The issue of trauma and suffering, the mythical aspects of politics, and the struggles between intuitions and reason, revelation, and logos are as old and as widespread as culture itself.

The fact that conflict is seen as immanent rather than foreign means that it cannot be resolved by adopting an hierarchical structure. Conflict is not a mistake that can be resolved by returning to an original paradisaical state or by transcending to a higher level of unity or synthesis. Kafka's parable, removing the crows from the logical possibility of heaven, makes the conflict both necessary and impossible. Moreover, progress in history does not eradicate the original force of the conflict but only carries it forth, creatively or destructively. This is another variation on our theme of discordant harmonies. If modernity naively believed in progress and idealized the future, contemporary art rediscovers the non-historical carnal within history, an original moment of eruption that is never surmounted or normalized. One thread that weaves the works together is precisely this awareness of the problematic nature of progress. At the bottom of history, so they seem to say, there's an intractable element that human beings must come to terms with. The past is never over and done with, and the primordial is still the source of liveness in the present.

Keren Yeala Golan exposes this perpetual intrusion of myth in *Nomina*. This performance made into a video-work has the artist standing half naked by the sea, stretching her arms to her sides, leaning her flower-crowned head with her eyes closed in an intense act of concentration or meditation. The iconography is reminiscent

nododot vēstis starp kultūrām – kultūrām, kas paliek tālas pat tad, kad pienāk viena otrai klāt.

Nacionalitātes jautājums laikmetīgajā mākslā šobrīd ir ļoti spiedīgs. Daudzi mākslinieki nevēlas būt piesaistīti konkrētai nacionalitātei un labāk izvēlas starptautisku vai globālu pozīciju, kas saskan ar aktuālajām tendencēm mūsdienu neolīberālajā un korporatīvajā kultūrā. Citi vēlas izvairīties no nacionalitātes, lai norobežotos no pasaulē pieaugošā nacionālisma. Taču nacionalitāti var skatīt arī kā radīšanas vietu – kaut ko, kas nav vienkārši tev piekabināts, bet ar ko / pret ko var strādāt. Māksliniekam nacionālā identitāte ir divkārt problemātiska, jo būt neparastam, atšķirīgam un pašam par sevi ietilpst viņa darba pienākumos. Bet patiesībā jau ir tā, ka, jo tuvāk tu nonāc kaut kam neparastam un lokālam, jo labāk to iespējams nodot citiem. Tā ir vēl viena no pastāvīgās dualitātes versijām. Būt lokālam vai pat ezoteriskam – tas uzreiz nenozīmē, ka nav iespējams pārvietoties starp kultūrām un valodām. Ezeza Izraeli darbi šķiet kultūras ziņā specifiski, jo pievēršas holokausta un posttraumatisko seku tematikai. Avners Ben-Gals morālos un politiskos konfliktus risina mītiskas struktūras iekšienē, savukārt Jehudita Sasportasa rada spēka lauku no spriedzes, kas rodas starp eksplozīvas atklāsmes mirkļiem un racionālas analīzes struktūrām. To visu var lasīt alegoriski – kā norādes uz dažādiem mūsdienu lokālajiem

saspīlējumiem. Tomēr idiosinkrātiskais veids, kādā mākslinieki pieiet šīm problēmām, ļauj arī citiem identificēt līdzīgas problēmas vietējā kontekstā. Traumas un ciešanas, politikas mītiskais aspekts un cīņa starp intuīciju un prātu, atklāsmes un logos – tās ir tikpat senas un plašas tēmas kā pati kultūra.

Fakts, ka konflikts tiek skatīts kā iekšējs, nevis ārējs, nozīmē, ka to nav iespējams atrisināt, pieņemot kādu hierarhisku struktūru. Konflikts nav kļūda, ko var izlabot, atgriežoties sākotnējā paradīzes stāvoklī vai pārceļoties augstākā saliedētības vai sintēzes līmenī. Kafkas līdzība, kas izslēdz vārnas no debesu loģiskās iespējamības, padara konfliktu gan nepieciešamu, gan neiespējamu. Turklāt vēstures attīstībā nezūd konflikta sākotnējais spēks, tas tikai kreatīvā vai destruktīvā veidā tiek nests uz priekšu. Tā ir vēl viena variācija par neharmoniskās harmonijas tēmu. Modernisms naivi ticēja progresam un idealizēja nākotni, bet laikmetīgā māksla vēstures iekšienē jaunatklāj nevēsturisku miesu, sākotnējā izvirduma momentu, kas nav ne pārvarams, ne normalizējams. Pavediens, kas saista kopā visus izstādes darbus, ir tieši progresa problemātiskās dabas apzināšanās. Šķiet, mākslinieki grib pateikt, ka vēstures apakšā atrodas kāds nepakļāvīgs elements, ar ko cilvēcei vienkārši jāsamierinās. Pagātne nekad nav pagājusi un beigusies, un pirmatnējais arvien ir dzīvības avots tagadnē.

Jehudita Sasportasa
Tfilins
Skats no ekspozīcijas

Yehudit Sasportas
Tfilin
Installation view

Eitans Ben-Moše
Portāls
 Skats no ekspozīcijas
 2017
 Foto: Tomers Curs

Eitan Ben-Moshe
Portal
 Installation view
 2017
 Photo: Tomer Tzur

Šī mūžīgā mīta ielaušanās atklājas Kerenas Jealas Golanas darbā *Nomina*. Video fiksētā performance rāda mākslinieci puskaulu stāvam pie jūras ar ziedu vainagu galvā – rokas nostieptas gar sāniem, galva pieliekta, acis aizvērtas saspringtā koncentrācijas vai meditācijas aktā. Tēla ikonogrāfija atgādina gan Jēzu, gan Veneru. Un performance intensitāte atsauc atmiņā mītu par subjektivitātes rašanos. Kā norādīja jau Freids un Niče, kļūšana par subjektu ir vienlaikus varoņdarbs un noziegums pret dabu. (“Tragēdijas dzimšanā” Niče skata grieķu tragēdiju kā individualizācijas akta variāciju: varonis apliecina sevi pret dieviem un likteni, paceļoties augstākajā pozīcijā, taču galu galā viņš tiek sagrauts, pierādot dabas nepārvaramo spēku. Freids savukārt šo drāmu padara iekšēju, runājot par bērna atdalīšanos no vecākiem caur edipisku fantāziju.) Savas individualitātes apliecināšana un atdalīšanās no visa pārējā ir reizē nodevība un triumsfs. Piemēram, pavērojiet, kā mākslinieces Jealas Golanas kāja liecas uz vienu pusi un kā viņas stāja ir maiga, klusināta un tajā pašā laikā neganta. Darbā *Nomina* viņa stāv taisni un pašpārliecināti, bet tad kleberē visneiedomājamākajā veidā, tā norādot gan uz cilvēka milzu lepību, gan viņa bojāeju.

No šiem apsvērumiem ir vien mazs solītis līdz Nira Hoda hromatiskajiem spoguļiem – šeit abstraktā glezniecība kā tradicionāli vīrišķa nodarbe savienojas ar pasīvu pozīciju, jo tikai

skatītājs ļauj darbam kļūt par to, kas tas ir. Darbs kļūst klātesošs tikai tad, kad tiek aktivizēts. Kā dzenbudisma mīklā: ja mežā nogāžas koks, bet apkārt neviena nav, kas to dzirdētu, vai to var uzskatīt par skaņu? Hoda spoguļi, lai arī pedantiski uzgleznoti un kalpo kā platforma mākslinieka pašizpētei, apliecina sevi tikai tad, kad tajos atspoguļojamies mēs paši. Arī šeit māksla ir atsevišķa un anonīma. Cits pavediens ved pie Gaja Zagurska zudušās vīrišķības – zemē guļ sabrucis bullis, un viņam pāri paceļas vesela rinda kokā vai metālā izgatavotu totēmu. Spēks un vājums sajaucas. Tie nesaplūst kopā vidējā aritmētiskajā, bet pastāv līdzās konstantā cīņā. Anonīmā individualitāte – vēl kāds apgaismotā modernisma ideāls – tagad kļuvusi par himeru, kas prasa nepārtrauktu apstiprinājumu.

Šādi darbi atsakās no jebkādas klasiskās loģikas un izvēlas kompleksāku un daudzslāņaināku realitāti. Laikmetīgās mākslas intensitāte rodas no skaistas un spēcīgas spriedzes, nevis no šķietamas harmonijas. Cilvēks nav ne dzīvnieks, ne dievs, un viņš ir īpašs tieši tāpēc, ka atšķirībā no visām citām radībām viņam nav īpašu spēju, noteiktas vietas un iepriekšnolemta uzdevuma. Šī bezformīgā un satraucošā substance, kam nav ne sākotnes, ne turpinājuma, skaisti attēlota vairākos lielformāta abstraktajos darbos. Es atkal atsaucos uz Avnera Ben-Gala dinamiskajām gleznām, kas katru reizi izskatās citādāk un, šķiet, veras mums

of both Jesus and Venus. And the intensity of the performance evokes that underlying myth of the creation of subjectivity. As Freud and Nietzsche suggested, becoming a subject is an heroic deed and a crime against nature. [In his *Birth of Tragedy*, Nietzsche reads Greek tragedies as variations on the act of individuation: a hero asserts himself against gods and fate, elevated to a prime position as we the audience identify with admiration, and is finally destroyed, proving the infinite power of nature. Freud makes this drama internal, speaking about the break of the child from his parents in and through the oedipal fantasy.] Asserting one's individuality and separation from all the rest is betrayal and triumph at once. Notice, for example, how the artist's leg bends to one side and her stance is both gentle, subdued, and fierce. In *Nomina*, she stands upright, beautifully assertive and limp in the most impossible way, suggesting both hubris and the fall.

One line leads from these considerations to Nir Hod's chromatic mirrors, in which abstract painting, traditionally a virile occupation, mixes with the passive condition of a work that awaits an onlooker to become what it is. The work becomes present only when activated. Like that Zen riddle—if a tree falls in the forest and no one is around to hear it, does it make a sound?—so Hod's mirrors, though painstakingly painterly and serving as a platform for the artist's own self exploration, are verified only when we ourselves are reflected.

Here, too, the art is singular and anonymous. And another line leads to Guy Zagorsky's fallen masculinities, a collapsed bull lying flat on the ground overlooked by a set of wooden or metal shaped totems. Strength and weakness intermingle. They do not merge into an average but co-exist in constant struggle. Autonomous individuality, another ideal of enlightened modernity, is now a chimera; that's why it craves constant affirmation.

Such works reject the either/or of classical logic and opt for the both/and of a more complex and layered reality. The intensities of contemporary art are about creating beautiful and strong tensions rather than the semblance of accord. The human is neither beast nor god, and it is peculiar just because, unlike any other creature, it has no peculiar gift, no assigned place, and no predetermined purpose. This formless and disquieting substance, without origin or progression, is beautifully depicted in some of the large abstract works. I refer again to Avner Ben-Gal's dynamic paintings that never look the same twice and that seem to stare back at us from a primordial landscape, as well as to Marik Lechner's large, expressive canvasses of formless creatures, both human and insect-like.

There's a certain Romantic anti-modernism at work here, at least if we understand modernism to be about progress and disenchantment. Or rather, there's an uncovering of the mythic threads within

modernism itself, the mysterious, non-historical, intractable trace that erupts and disturbs the rational progression of an established order. This is clearly evident in Porat Salomon's *Atlas*, showing a Hasidic Jew in moments of ecstasy. And, very differently, in Yehudit Sasportas' work that is both pure, dark energy (*Tfilin*) and narrative (*Vertical Swamps*). Sagit Mezamer explores the imagery of the “Mother of Opium”, an age-old cult spreading from the Middle East to the Far East, that depicts entranced opium users in moments of devotion, ecstasy, and surrender.

Reason and myth are juxtaposed in the marvelous carpets of Noa Eshkol, the only nonliving artist in this exhibition but perhaps the most contemporary of them all. Eshkol, who was an early pioneer of modernism in dance, created Movement Notation, aspiring to an objective method for symbolizing the movements of the human body. Eshkol and her school transformed folk dance into a highly regimented sequence of movements that take shape as a series of poses. In 1973, when she was almost fifty years old, Eshkol began creating wall carpets from found fabrics, with “no rules and no theory”, as if to counterpose the fixed formalism of movement with the intuitive and arbitrary collage. These magnificent creations, rarely exhibited during her lifetime, mix folk elements, crafts, and a modernist desire for dynamic order—a life sensual and rational at once.

Eitan Ben-Moshe's fascinating *Portal* is both an aquarium of eccentricities and a black box of mystery. Like the large black monolith of *2001: A Space Odyssey* or the Kaaba in Mecca, it is both rationally transparent and captivatingly opaque. Sigalit Landau's mesmerizing video *DeadSee* shows a similar immersion in landscape and materiality, swirling among open red and green watermelons. Death and preservation join hands as she immerses objects in the Dead Sea, the lowest place on Earth. And her own creativity seems both divine and sterile, as she explores the possibilities of birth without a male counterpart in her *Ectopic Pregnancy* sculpture. We cannot escape the mythological aspects of the modern. We live two timelines: a primordial one that does not forget, and an ever-changing one that does not remember. This unique contamination and heterogeneity, now clearly avowed by this generation of artists, is what comprises the contemporary.

To be con-temporary literally means to bring different temporalities together. This is most evident in the video-works in this exhibition. All of them function like clocks set to different times and moving differently in time. Yeala Golan's *Nomina* is shot at the break of dawn and is set to mythical times, Landau's *DeadSee* unravels like a spiral, and Kiczales' *Messenger* follows the five times of the Muslim prayer. Dor Guez's *Sabir* hovers between genres. It is both an archive and a meditation piece slowly narrating the story of his family that fled

pretī no pirmatnējas ainavas. Var minēt arī Marika Lehnera lielos, izteiksmīgos audeklus, kurus apdzīvo bezformīgi cilvēkveidīgi un kukaiņveidīgi radījumi.

Šeit darbojas zināms romantisks antimodernisms – vismaz gadījumā, ja mēs modernismu saprotam kā saistītu ar progresu un ilūziju zaudēšanu. Vai drīzāk tiek atklāti mītiski pavedieni paša modernisma iekšienē: noslēpumainas, nevēsturiskas, nepakļāvīgas pēdas, kas izlaužas un izjauc iedibinātās kārtības racionālo attīstību. Tas skaidri izpaužas Porata Salomona darbā “Atlants” (*Atlas*), kurā redzam hasīdu ekstāzes mirkļos. Un pilnīgi citādāk tas redzams arī Jehuditas Sasportasas darbos, kas ir pilni tīras, tumšas enerģijas (*Tfilin*) un reizē naratīvi (“Vertikālie purvi” / *Vertical Swamps*). Sagita Mecamere savukārt pievēršas “Opija mātes” tēlu pasaulei – sensenam kultam, kas stiepās no Tuvajiem līdz Tālajiem Austrumiem un attēloja transā nonākušus opija smēķētājus ekstāzes un atdevības mirkļos.

Prāts un mītiskais tiek pretnostatīti brīnumainajos nu jau mirušās, bet, iespējams, vislaikmetīgākās no izstādes māksliniekiem – Noas Eškolas paklājos. Modernās dejas aizsācēja, “Kustību raksta” (*Movement Notation*) izveidotāja, viņa tiecās pēc objektīvas metodes, kā simboliski izteikt cilvēka ķermeņa kustības. Eškola un viņas skola transformēja tautisko deju par augsti reglamentētu

kustību secību, kas izpaužas pozu sērijas veidā. 1973. gadā, gandrīz 50 gadu vecumā, Eškola pievērsās sienas paklājiem – viņa gatavoja tos no dažādiem savāktiem auduma gabaliem “bez noteikumiem un bez teorijas”. Tie kā intuitīva un subjektīva kolāža bija pretsvars viņas fiksētajam formālismam kustību mākslā. Šajos krāšņajos darbos, kas gan reti tika izstādīti autore dzīves laikā, savienojas tautiskie elementi, amatniecības prasmes un modernisma tieksme pēc dinamiskas kārtības – tā ir dzīve, kas ir gan jutekliska, gan racionāla.

Eitana Ben-Mošes fascinējošais darbs “Portāls” (*Portal*) ir ekscentriskā, noslēpumus glabājoša melnā kaste. Līdzīgi kā milzīgais melnais monolīts filmā “2001: kosmosa odiseja” vai Kaaba Mekā, tas reizē ir racionāli transparents un valdinoši neskaidrs. Sigalitas Landavas hipnotizējošais videodarbs *DeadSee* [nosaukumā ietverta vārdu spēle: vārdu savienojumi “Nāves jūra” un “Mirusie redz” angļu valodā tiek izrunāti vienādi – *Red.*] atklāj līdzīgu saplūšanu ar ainavu un materialitāti, virpuļojot starp sarkaniem un zaļiem arbūziem. Iegremdējot objektus Nāves jūrā – zemākajā vietā uz pasaules –, nāve un saglabāšanās sadodas rokās. Un viņas pašas radošums šķiet vienlaikus dievišķs un sterils, kad skulptūrā “Ārpusdzemdes grūtniecība” (*Ectopic Pregnancy*) viņa pievēršas iespējam dzemdēt bez vīrišķās līdzdalības. Modernismā nav iespējams izbēgt no mitoloģiskā aspekta. Mēs

112

Sigalita Landava
Ārpusdzemdes grūtniecība
Fragments
Foto: Oded Lebel

Sigalit Landau
Ectopic Pregnancy
Fragment
Photo: Oded Lebel

dzīvojam divos paralēlos laikos: pirmatnējā, kas neaizmirst, un mūžam mainīgā, kas neatceras. Šī unikālā kontaminācija un neviendabīgums, ko skaidri apliecina šīs paaudzes mākslinieki, ir tas, kas veido laikmetīgumu.

Būt laikmetīgam burtiski nozīmē savienot kopā dažādas temporalitātes. Tas visuzskatāmāk redzams šīs izstādes videodarbos. Tie visi darbojas kā uzgriezti pulksteņi – katrs gan savā laikā un ritmā. Kerenas Jealas Golanas *Nomina* ir filmēta rītausmā un atgriežas mītiskajos aizlaikos, Sigalitas Landavas *DeadSee* atraisās kā spirāle, bet Daniela Kiczalesa “Vēstnesis” seko piecu musulmaņu dienas lūgšanu ciklam. Dora Gueza darbu “Sabirs” (*Sabir*) var skatīt vairākos žanros: tas ir reizē gan arhīva materiāls, gan meditācija, kas lēni stāsta kādas ģimenes drāmu – bēgšanu no Jafas uz Lodu 1948. gada kara laikā. Mēs vērojam saulrietu un cilvēku figūras jūrā un pludmalē, kamēr komplicētā veidā raisās šis stāsts, brīvi lēkājot no arābu valodas uz ivritu un ceļojot pāri kultūrām, laikiem un vietām.

No politiskā skatpunkta dažādu, savstarpēji izslēdzošu terminu līdzāspastāvēšana norāda, ka konflikts nav kļūda vai aizvēsturisks, neracionāls stāvoklis, ko valstij un kultūrai būtu jāatrisina, bet drīzāk tas ir pašai dzīves realitātei piemītošs faktors. Tas nenozīmē, ka konfliktam obligāti jābūt vardarbīgam. Tieši otrādi:

from Jaffa to Lod during the 1948 war. We observe the sunset and silhouettes of people at sea or on the beach as the story unfolds in the most intricate way, moving from Arabic to Hebrew and across cultures, times, and places.

From a political point of view, the co-presence of excluding terms suggests that conflict is not an error or a prehistoric, non-rational state that should be resolved by state and culture, but rather an immanent aspect of lived reality itself. This does not mean that conflict is necessarily violent. On the contrary, violence is the result of the opposite tendency, to push conflict to an end. What is questioned here is simply the eradication of the living element from human relations. Because the form a vibrant society takes is one of discord—a fruitful, vital, and creative discord that loves others as oneself.

vardarbība ir pretējas tendences rezultāts – tādas, kas virza konfliktu uz kaut kādu atrisinājumu. Šeit mēs vienkārši pētām dzīvā elementa izzušanu no cilvēku attiecībām. Jo dinamiskas sabiedrības pieņemtā forma ir disonanse – auglīga, vitāla un radoša disonanse, kas mīl savus tuvākos kā sevi pašu.

A comic strip by Tammar Blumenfeld

Life in beige

114

LIFE IN BEIGE

SHALOM & GOODBYE
café

Did you hear about the attack in Jerusalem?

Again? What now, a suicide bomber?

Of course not, it was a stabbing - they don't put their hearts into it like they used to.

So lame. Lately the attacks around here look like a low-budget student film.

Don't tell me... the scene from Scream? No, wait - Psycho?

Allahu Akbar

Have you seen the bombings in Europe? There's no comparison, a totally different ballgame. It's considered a festive occasion over there.

Allahu Akbar

Enough. I've had it. It's time I realize the Israeli dream - I'm moving abroad.

Just because of the lame attack? Where's your edge? You used to be an office supply NCO in the IDF, you were in charge of folders and staplers!

But it's not that, I'm just fed up with everything. Even the food - yeah, it's delicious, but it's just so... beige!

KAPOW BOOM

Here you go, ladies, your hummus.

The landscapes are beige. Can't they spruce things up a little?!

BEEIGE

It's a biblical landscape!

What a pretty view - it's like we're in Europe.

And besides, living abroad seems like a dream to you now, but you'll get tired of it in no time. You don't have a European mentality and you'll get bored of their obsession with being friendly and polite.

Ha ha, what you just said is funny and true.

I'm looking for the one to ride.

Chauvinist!

I've never been a big fan of an Israeli man's chutzpah.

It's time I realize the dream and start fresh on a continent where people don't cut in line, there's no water crisis and the salaries are in Euros.

Good luck at the airport, sweetheart. With the lines over there I'm not even sure you'll make it out of the country.

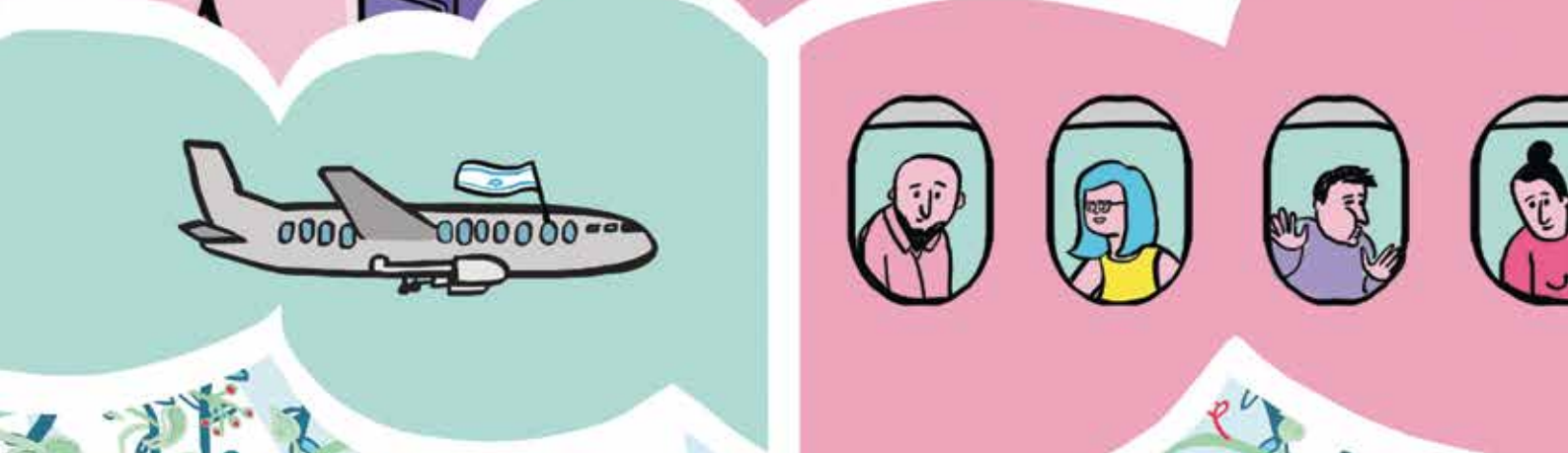
I'll do whatever it takes.

Excuse me, you're stepping on me!

Hey, no cutting!

Come on, why isn't this line moving?

Is there a bomb in your suitcase? Knife? Scissors? Nail file? Eyelash curler? A slice of pizza? I'm hungry.

Europe, Two Months Later

But what I miss most are the landscapes. Sort of biblical... and the men back home are men - not like the wishy-washy Europeans. God, I miss Israel...

Ha ha, what you just said is funny and true.

This is the last date I go on with an Israeli.

SAPŅI UN DRĀMAS

Izstāde
07.10.–05.11.2017 / topošais mākslas centrs Zuzeum Lāčplēša ielā 101

Projekta koncepts un realizācija: Una Meistere, Daiga Rudzāte
Izstādes kurators: Rojs Brands
Producents: Arterritory.com
Kuratora asistente: Samanta Adlere
Izstādes arhitekti: Martins Vizbulis, Litala Neta Volkmane
Koordinācija un loģistika: Astrīda Rogule

Katalogs

Redaktors: Rojs Brands
Tekstu autori: Rojs Brands, Ruta Margalita, Tamāra Blūmenfelda, Odrija Fišere, Agnese Čivle
Tulkotājas: Tabita Rudzāte, Daniela Zamira
Līterārā redaktore latviešu valodā: Māra Nikitina
Līterārās redaktore angļu valodā: Līga Kriķe, Amanda Zaeska
Dizains: Krišs Salmanis
Foto no mākslinieku personiskajiem arhīviem, kā arī no galerijas Givon /Telaviva; galerijas Crone /Berlīne, Vine; galerijas neugerriemschneider /Berlīne; galerijas Sommer Contemporary Art /Telaviva; galerijas Dvir /Telaviva; galerijas EIGEN + ART/Leipciga/Berlīne; Braunšveigas Kunstverein un privātkolekcijas /Minhene

Izdevējs: Arterritory.com un biedrība "Mākslas platforma"

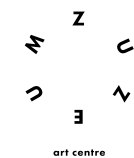
Iespiests tipogrāfijā PRĪMUSS MĀRKETINGS

ISBN 978-9934-19-307-1

© Arterritory.com, 2017
Jebkura šī izdevuma materiālu pārpublicēšana iespējama tikai ar Arterritory.com rakstisku atļauju

Redakcijas adrese: Blaumaņa iela 11/13-13, Rīga, Latvija, LV-1011
E-pasts: info@artterritory.com

Sadarbības partneri / Partners

NEIBURGS

KOLEKCIONĀRS

Atbalstītājs / Supporter
Leon Zilber

FORTA MODULAR

INTELLIGENT BUILDING SOLUTIONS

DREAMS AND DRAMAS

Exhibition
07.10.–05.11.2017 / Zuzeum art centre, Lāčplēša iela 101

Concept and production: Una Meistere, Daiga Rudzāte
Curator: Roy Brand
Producer: Arterritory.com
Assistant curator: Samantha Adler
Exhibition Architects: Martins Vizbulis, Lital Netta Volkman
Coordination and logistics: Astrīda Rogule

Catalogue

Editor: Roy Brand
Writings: Roy Brand, Ruth Margalit, Tammar Blumenfeld, Odrija Fišere, Agnese Čivle
Translators: Tabita Rudzāte, Daniela Zamir
Latvian proof-reader: Māra Nikitina
English proof-readers: Līga Kriķe, Amanda Zaeska
Design: Krišs Salmanis
Photos: Courtesy of the artists and Gallery Givon /Tel Aviv; Gallery Crone /Berlin and Vienna; neugerriemschneider /Berlin; Sommer Contemporary Art /Tel Aviv; Kunstverein Braunschweig; Private Collection /Munich; Gallery Dvir / Tel Aviv; Galerie EIGEN + ART / Leipzig/Berlin

Publisher: Arterritory.com & Association 'Mākslas platforma'

Printed by PRĪMUSS MARKETINGS

ISBN 978-9934-19-307-1

© Arterritory.com, 2017
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission from the copyright owners.

Address: Blaumaņa Street 11/13-13, Riga, Latvia, LV-1011
E-mail: info@artterritory.com

Informatīvais atbalsts / Informational support

STUDIJA

KDi

DELFI

Pastaiga

1990
laiks

Saturs

Rojs Brands **Sapņi un drāmas** 2
Ruta Margalita **Par izraēlību** 5

Nirs Hods 10
Porats Salomons 16
Mariks Lehnars 20
Sigalita Landava 26
Daniels Kiczaless 34
Eitans Ben-Mošē 38
Avners Ben-Gals 42
Kerena Jeala Golana 52
Jehudita Sasportasa 56
Gajs Zagurskis 66
Erezs Izraeli 78
Noa Eškola 88
Sagita Mecamere 94
Dors Guezs 100

Rojs Brands **Neharmoniskā harmonija** 105
Tamāra Blūmenfelda **Komikss *Life in beige*** 116

arterritory
.com

Table of contents

Roy Brand **Dreams and dramas** 2
Ruth Margalit **On Israeliness** 5

Nir Hod 10
Porat Salomon 16
Marik Lechner 20
Sigalit Landau 26
Daniel Kiczales 34
Eitan Ben-Moshe 38
Avner Ben-Gal 42
Keren Yeala Golan 52
Yehudit Sassportas 56
Guy Zagursky 66
Erez Israeli 78
Noa Eshkol 88
Sagit Mezamer 94
Dor Guez 100

Roy Brand **Discordant harmonies** 105
Tamar Blumenfeld **Comic strip "Life in beige"** 116